

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDEKİ PİYANOLARIN
AKORT, BAKIM ve ONARIM SORUNLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazime PAKEL

BURSA

Mayıs, 2014

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDEKİ PİYANOLARIN
AKORT, BAKIM ve ONARIM SORUNLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Hazime PAKEL

**Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünce Yüksek Lisans Unvanı
Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

Danışman

Prof. İsmail BOZKAYA

BURSA

Mayıs, 2014

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Hazime PAKEL

30/ 04/2014

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

“Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort, Bakım ve Onarım Sorunlarının Değerlendirilmesi” adlı Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kuralları’na uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Hazime PAKEL

Danışman

Prof. İsmail BOZKAYA

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı

Prof. İsmail BOZKAYA

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalında 800940004 numaralı Hazime PAKEL'in hazırladığı "Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort, Bakım ve Onarım Sorunlarının Değerlendirilmesi" konulu Yüksek Lisans çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 30/04/2014 günü 10:30-12:00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin başarılı olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı ve Sınav Komisyonu Başkanı)

Prof. İsmail BOZKAYA

Uludağ Üniversitesi

Üye

Doç. Dr. Sezen Özeke

Uludağ Üniversitesi

Üye

Doç. Dr. Ayhan Helvacı

Uludağ Üniversitesi

ÖN SÖZ

Güzel Sanatlar Liselerinde (GSL) piyano, en temel müzik derslerinden biridir. Piyano dersi dışında, müziksel işitme okuma ve yazma, bireysel ses eğitimi ve eşlikli seslendirme alanlarında da kullanıldığından piyanoların akort, bakım ve onarımlarının düzenli yapılması eğitim kalitesini önemli ölçüde etkilemektedir. Fakat, çoğu GSL istenilen sürede ve çok gerekli durumlarda bile piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptıramamaktadır. GSL'lere uygulanan anket, piyano öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlar ve akordör görüşmeleri ele alındığında, bu alanda önemli sorunlar yaşanıldığı görülmektedir. Araştırmanın GSL'deki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarının çözümü için ışık tutacağı düşünülmektedir.

Tez çalışmam süresince görüşleri ile beni yönlendiren ve her zaman yanımda desteğini hissettiğim değerli hocam Prof. İsmail BOZKAYA'ya, çalışmaları ile bana ışık tutan ve katkı sağlayan Ebru ŞEN'e, yüksek lisans eğitimim süresince manevi desteğini eksik etmeyen Sinem YURTBAY'a, görüşme yaptığım akordörlere ve piyano öğretmenlerine, her zaman yanımda olan aileme ve canım kardeşime, desteğini hissettiğim bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Hazime PAKEL

ÖZET

Yazar	: Hazime PAKEL
Üniversite	: Uludağ Üniversitesi
Ana Bilim Dalı	: Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı	: Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	: xi+82
Mezuniyet Tarihi	: ../05/2014
Tez	: Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort, Bakım ve Onarım Sorunlarının Değerlendirilmesi
Danışmanı	: Prof. İsmail BOZKAYA

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDEKİ PİYANOLARIN AKORT, BAKIM ve ONARIM SORUNLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu araştırma, Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarını ortaya koyma amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın problem cümlesi “Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunları nelerdir?” şeklinde belirlenmiş ve problem cümlesine bağlı olarak altı alt probleme yanıt aranmıştır. Araştırmanın evreni, Türkiye genelinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Güzel Sanatlar Liseleridir. Türkiye’de müzik bölümlerinin de yer aldığı 70 Güzel Sanatlar Lisesi bulunmaktadır.

Bu kapsamda, Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarının belirlenmesine yönelik çalışmada; Güzel Sanatlar Liseleri yöneticilerine anket uygulanarak görüşleri alınmış, değişik Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapmakta olan on piyano öğretmeni ve alanında uzman üç akordör ile görüşme yapılarak veriler bütüncül bir yaklaşım ile değerlendirilmiştir.

Problemin çözümüne yönelik anket uygulamasından elde edilen veriler tablolaştırılarak gösterilmiş, piyano öğretmenleri ve akordörler ile yapılan görüşmeler de kaydedilerek çözümlenmiş ve sonuçları açıklanmıştır.

Araştırmada, görüşme yapılan GSL piyano öğretmenlerinden Ayşe Sibel BÜYÜKÖZER (Samsun İlkadım Güzel Sanatlar Lisesi), Zeliha KIRATLIOĞLU (Çankırı Selahattin İnal Güzel Sanatlar Lisesi), Mehtap ALİM (Denizli Hakkı Dereköylü Güzel Sanatlar Lisesi), Oya YASDIMAN DİNÇER (Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi), Ayşe TUNÇER (Bartın Güzel Sanatlar Lisesi), Esin TURHAN (Kocaeli Hayrettin Gürsoy Güzel Sanatlar Lisesi), Arzu AKAY AKA (Balıkesir KKG Güzel Sanatlar Lisesi), Mustafa EREN (Zonguldak Ereğli Erdemir Güzel Sanatlar Lisesi), Meral Sevgi MISIRCI (Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi), Burçin DOĞANGÜZEL (Edirne Güzel Sanatlar Lisesi) ve alanında uzman üç akordör, Prof.

Mehmet AKBULUT (Gazi Üniversitesi), Uzman Murat CAF (Uludağ Üniversitesi), Haluk ORPAK (İzmir Devlet Opera ve Balesi)'in görüşlerine yer verilmiştir.

Araştırmanın sonucunda, Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarımları konusunda önemli sorunlar yaşandığı ve bu sorunların çözülmesi gerekliliği tespit edilmiş ve elde edilen bulgulara göre öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güzel Sanatlar Liseleri, Akordör, Akort, Bakım ve Onarım

ABSTRACT

Author : Hazime PAKEL
University : Uludağ University
Field : Fine Art Education
Branch : Music Education
Degree Awarded : Master
Page Number : xi+82

Degree Date : .../05/2014
Thesis : The Evaluation of the Problems of Tuning, Maintenance and
Repair of Pianos in Fine Arts High Schools
Supervisor : Prof. İsmail BOZKAYA

THE EVALUATION OF THE PROBLEM OF TUNING, MAINTENANCE AND REPAIR OF PIANOS IN FINE ARTS HIGH SCHOOLS

This research is carried out in order to reveal the problem of tuning, maintenance and repair of pianos in Fine Arts High Schools. The problem statement of the research is stated as “What are the problems of the tuning, maintenance and repair of pianos in Fine Arts High School” and depending on the problem statement, answers are sought for the six sub-problems. The research population is Fine Arts High Schools under MEB(Ministry of Education) in Turkey. There are 70 Fine Arts High Schools including music departments in Turkey.

In this context, study of the determination of tuning, maintenance and repair problems of pianos in Fine Arts High School; a survey is applied to gather ideas of the Fine Arts High School Administrators’ also an interview is carried out with ten piano teachers who work in different Fine Arts High Schools and three expert piano tuners. The obtained data is evaluated in a hollistic approach.

The data gathered from survey which is applied for the solution of the problem, is shown in tables, also the recorded interviews with piano teachers and tuners are analysed and the results are explained.

In the interviews, Fine Arts High Schools piano teachers, Ayşe Sibel BÜYÜKÖZER (Samsun İlkadım Fine Arts High School), Zeliha KIRATLIOĞLU (Çankırı Selahattin İnal Fine Arts High School), Mehtap ALİM (Denizli Hakkı Dereköylü Fine Arts High School), Oya YASDIMAN DİNÇER (Bursa Zeki Müren Fine Arts High School), Ayşe TUNÇER (Bartın Fine Arts High School), Esin TURHAN (Kocaeli Hayrettin Gürsoy Fine Arts High School), Arzu AKAY AKA

(Balıkesir K.K.G Fine Arts High School), Mustafa EREN (Zonguldak Ereğli Erdemir Fine Arts High School), Meral Sevgi MISIRCI (Trabzon Akçaabat Fine Arts High School), Burçin DOĞANGÜZEL (Edirne Fine Arts High School) and three expert tuners Prof. Mehmet AKBULUT (Gazi University), Uzman Murat CAF (Uludağ University), Haluk ORPAK (İzmir State Opera and Ballet)'s opinions are included.

As a result of the study, in Fine Arts High Schools, it is found that there are serious problems in tuning, maintenance and repair of piano and the necessity of solving these problems and finally recommendations are made based on the obtained data.

Key Words: Fine Arts High Schools, tuner, tuning, maintenance and repair

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖN SÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	viii
RESİMLER LİSTESİ	x
KISALTMALAR	xi
BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	17
1.2. Amaç	17
1.3. Önem	17
1.4. Varsayımlar	18
1.5. Sınırlılıklar	18
1.6. Tanımlar	18
BÖLÜM II: YÖNTEM	19
2.1. Araştırmanın Modeli	19
2.2. Evren ve Örneklem	19
2.3. Veri Toplama Araçları	19
2.3.1. Anket	19
2.3.2. Görüşme	20
2.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi	20
2.4.1. Görüşme Yapılan Piyano Öğretmenleri	21
2.4.2. Görüşme Yapılan Akordörler	22
BÖLÜM III: BULGULAR VE YORUM	23
3.1. Anket Verilerine Ait Bulgular ve Yorumlar	23
3.2. Görüşmelere Ait Bulgular ve Yorumlar	39
3.2.1. Akordörler İle Yapılan Görüşmelere Ait Bulgular ve Yorumlar ...	39
3.2.2. Güzel Sanatlar Liseleri Piyano Öğretmenleri İle Yapılan Görüşmelere Ait Bulgular ve Yorumlar	49

BÖLÜM IV: SONUÇ VE ÖNERİLER.....	61
4.1. Öneriler	66
KAYNAKÇA.....	67
EKLER.....	69
Ek – 1 Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort Bakım ve Onarım Sorunlarının Anket Soruları	69
Ek – 2 Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort Bakım ve Onarım Sorunları Akordör Görüşme Formu.....	74
Ek – 3 Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort Bakım ve Onarım Sorunları Piyano Öğretmenleri ile Yapılan Görüşme Formu	77
Ek – 4 Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort Bakım ve Onarım Sorunları Anket İzin Yazısı	80
ÖZ GEÇMİŞ	82

TABLolar LİSTESİ

	Sayfa No
<i>Tablo 2.4.1. Görüşme Yapılan Piyano Öğretmenleri.....</i>	21
<i>Tablo 2.4.2. Görüşme Yapılan Akordörler.....</i>	22
<i>Tablo 3.1.1. Güzel Sanatlar Liselerindeki Mevcut Piyanoların Varlığı.....</i>	23
<i>Tablo 3.1.2. Güzel Sanatlar Liselerindeki Mevcut Piyano Türlerinin Oran Olarak Dağılımı</i>	25
<i>Tablo 3.1.3. Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort, Bakım ve Onarım İşlemlerini Yürütenler</i>	26
<i>Tablo 3.1.4. Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort, Bakım ve Onarım İşlemlerinin Yapılma Sıklığı.....</i>	27
<i>Tablo 3.1.5. Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort, Bakım ve Onarımını Yapacak Kişilerin Belirlenmesi</i>	28
<i>Tablo 3.1.6. Güzel Sanatlar Liselerinde Piyanolar İçin Akordör Bulma Zorluğu.....</i>	29
<i>Tablo 3.1.7. Güzel Sanatlar Liselerinde Piyanolar İçin Akordör Bulma Sorunları</i>	30
<i>Tablo 3.1.8. Güzel Sanatlar Liselerinde Piyanoların Akordunu Yapanların Eğitim Durumları</i>	30
<i>Tablo 3.1.9. Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort, Bakım ve Onarım İşlerinde Maddi Kaynak Sağlanması.....</i>	31
<i>Tablo 3.1.10. Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyano Öğretmenlerinin Elektronik Piyano Kullanımında Karşılaştıkları Sorunlar</i>	32
<i>Tablo 3.1.11. Güzel Sanatlar Liselerindeki Öğretmenlerin Piyanoların Akort, Bakım ve Onarım ile İlgili Becerileri.....</i>	33
<i>Tablo 3.1.12. Güzel Sanatlar Liselerinde Konser Salonunun Bulunma Durumu</i>	33
<i>Tablo 3.1.13. Konser Salonundaki Piyanonun Akordunun Yapılma Durumu.....</i>	34
<i>Tablo 3.1.14. Güzel Sanatlar Liselerinde Yetenek Sınavında Kullanılan Piyanonun Türü</i>	35
<i>Tablo 3.1.15. Güzel Sanatlar Liselerinde Yetenek Sınavında Kullanılan Piyanonun Akordunun Yapılma Durumu</i>	35

<i>Tablo 3.1.16. Yetenek Sınavında Kullanılan Piyanonun Akordunun Yapılmamasının Etkileri</i>	<i>36</i>
<i>Tablo 3.1.17. Güzel Sanatlar Liselerinde Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Dersinde Kullanılan Piyanonun Türü</i>	<i>36</i>
<i>Tablo 3.1.18. Güzel Sanatlar Liselerinde Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Dersinde Kullanılan Piyanonun Akort, Bakım ve Onarımının Yapılma Durumu</i>	<i>37</i>
<i>Tablo 3.1.19. Güzel Sanatlar Liselerinde Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Dersinde Kullanılan Piyanonun Akortsuz Olmasının Öğrenci Başarısına Etkisi</i>	<i>38</i>

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1. Spinet

Resim 2. Virginal

Resim 3. Klavikord

Resim 4. Klavsen

Resim 5. Bartolomeo Cristofori: gravicembalo col piano forte

Resim 6. Piyanonun İç Mekanizması

KISALTMALAR LİSTESİ

GSL: Güzel Sanatlar Liseleri

yy: yüzyıl

MÖ: Milattan Önce

ATSO: Antalya Ticaret ve Sanayi Odası

HAT: Hüseyin Akif Terzioğlu

KKG: Kadriye Kemal Gürel

OAK: Osmaniye Abdurrahman Keskiner

KHG: Kocaeli Hayrettin Gürsoy

KFMG: Kayseri Fevziye Memduh Güpgüpoğlu

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

%: yüzde

BÖLÜM I

GİRİŞ

İnsan, dünyada var olduğu ilk günden beri, evrenin içinde bulunan birçok olgudan içsel olarak etkilenmiştir. Bu etkilenmeler, insanın içgüdüleri ve aldığı etkiler doğrultusunda oluşarak değişik biçimlerde dışarıya yansımıştır. İnsanın kendini anlatma gereksiniminden birçok sanat alanının ortaya çıktığı ve çok eski dönemlerden beri oluşup gelişerek, insan yaşamında yer aldığı söylenebilir. Bu oluşumun değişik kültürel ortamlarda farklı etkiler ile gelişip biçimlendiği ve farklı özellikler taşıdığı görülmektedir.

İnsan, davranış gelişimi özelliği ile doğar. Bu davranışlar, insanın içinde var olduğu kültürü ve eğitimi ile şekillenir ve geliştirilebilir. Yapısı gereği insan, kendini gerçekleştirme ve aşma gereksinimi içindedir. Bu gereksinimlerini en iyi şekilde karşılayabilmek için, gerçeği, yararlıyı, özgünü ve güzeli arar. Bilim, teknik, sanat insanın bu durmak bilmeyen arayışlarının birer ürünü ve sürecidir (Uçan, 2005:28). Bu üç öge arasında sanat, insanın estetik duygularını geliştirir. İnsanın duygusal yaşamında yer alan algı farklılıkları, her insanın kişisel duyguları değişik anlatım biçimleri olarak sanat eserlerinde kendini gösterir. Örneğin; bir göle bakarken, mutluluk veren duygular hissedebileceği gibi, gölün dibini düşünüp karamsarlığa kapılmak da mümkündür. Hissedilen duygu farklılıkları eserlere değişik biçimlerde yansiyabilir. Eserlerdeki farklılıkların insan duyguları ve algılardaki farklılıklarla oluşabileceği düşünülebilir.

Sanatın topluma yayılması, bireysel olarak insana verilmesi belli davranış değişiklikleri ile oluşabilir. Bu davranış değişiklikleri insanda eğitim yolu ile sağlanır. İnsanın belli davranışlarının yer edip kalıcı duruma gelebilmesi için, hedeflerin belirlenmesi ve bu doğrultuda belirli davranışlar kazanması gerektiği öngörülmektedir. Bireysel olarak kazanılan bu davranışlar toplumu etkiler ve topluma yayılır. Ertürk, bu konuda; eğitim; bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir, demiştir (Ertürk, 1972:12; Uçan, 2005:39). Ali Uçan;

“Eğitim temelde bir davranış değiştirme sürecidir. Bireyin davranışlarında meydana getirilen değişmelerin toplumu, toplumda değişmelerin bireyin davranışlarını etkilemesi kaçınılmaz bir olgudur. Zaten birey içinde yaşadığı, doğal, toplumsal ve kültürel çevreyle sürekli bir etkileşim içinde bulunur. Birey ile çevresi arasındaki bu

etkileşimin, eğitim yoluyla daha düzenli, daha etkili, daha verimli olması gerekir” görüşünü ifade etmektedir (Uçan, 1982:2; Uçan, 2005:39).

Kaplan’ın 2010’da yayımlanan çalışmasına göre eğitim, bir insan tarafından başka bir insana uygulanan eylemdir. Bu eylem ile, eğitilen kişiye geleneklerin, duyguların yararlı olduğu kültürel katkılar aktarılarak topluma katılımı sağlanır. Eğitimin amacı, çok yönlü düşünebilen, düşündüklerini aktarabilen, dünyayı geniş bir çerçevede algılayabilen, çözüm üreten bireyler yetiştirmek olmalıdır.

İnsanlar buldukları çevrede her zaman güzeli aramışlar, çevrelerinde estetik olarak hoşuna gidecek yapılar ya da yapıtlar görmek istemiş, mimari yapılarını kendi beğenilerine göre oluşturmuşlar; etkilendiği doğa olaylarını, yaşamsal olgularını resme yansıtmiş ve yaşadığı ortamda duvarlara asmış, günün belirli saatlerini müzik dinleyerek değerlendirme ve müzikten yararlanma isteği içinde olmuşlardır. Ali Uçan (2005) yalın ve özlü anlatımıyla sanat eğitimini “duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri belli durum, olgu ve olayları, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş gerekçelerle anlatan özgün ve estetik bir bütün” olarak tanımlamıştır. Öz’e (2001) göre, tüm sanat dalları içinde, insan ruhu üzerinde en derin etkiyi bırakan sanatın müzik olduğu kabul edilmektedir. Müziğin, insandan insana uzanan evrensel bir dil olması, dili, dini ayrı insanları aynı ezgide birleştirecek güce sahip olması, ona, diğer sanat dalları içerisinde ayrı bir yer, farklı bir ayrıcalık vermiştir.

Müzik, insana kendini tanıma, kendini ifade etme, kendini gerçekleştirme ve aşma olanağı verir (Say, 2008:16).

Askerova’ya (2002) göre müzik eğitimi, bireye, yaşam sevgisi, vatanseverlik, zevk ve yaratıcı duygular aşılar. İnsan, doğa ile olan içsel ilişkisini, güzellik kavramını müzik ile yaratır.

Müzik, sanatın önde gelen alanlarından biridir ve temel ögesi sestir. Ses yüzyıllardır insanları etkilemiş, duygu ve düşünceleri ifade etmede çok önemli bir öge haline gelmiştir. Sesin insan üzerinde yarattığı etki doğrultusunda yüzyıllar içerisinde, yöresel, bölgesel, ulusal ve uluslar arası düzeyde tek ve çoksesli sayısız müzik eserleri üretilmiştir. Müzik eserlerini seslendirmek için yine yöresel ve uluslar arası birçok çalgı keşfedilmiş ve zamanla değişimlere uğrayarak gelişimlerini sürdürmüşlerdir. 18. yy.ın başında ilk piyano örnekleri görülmeye başlanmıştır. “Klavyeli bir çalgı olan piyano, tuşa basıldığında harekete geçen çekiçlerin tellere vurmasıyla ses verir. Bu nedenle

kendinden önce gelen çalgıların bazı prensiplerini bünyesinde birleştirmiştir” (Gültek, 2007:15).

Ke, uygarlık tarihinde bilinen en eski klavyeli çalgıdır. Yaklaşık bir buçuk metre uzunluğunda ve tahta bir kutunun üstüne tutturulmuş elli telden oluşmaktaydı. Hareketli köprülerin kullanılmasıyla yirmi beş telli bir yapıya ulaştı ve her beş tel için farklı renkte bir köprü kullanılmaktaydı (Gültek, 2007:15).

Ünlü Yunan filozof Pisagor’un (M.Ö. 580-500), M.Ö. altıncı yüzyılda armoni ve müziksel aralıkların matematiksel teorisini göstermek için icat ettiği monokord, dikdörtgen biçiminde tahta bir kutunun üstünde, iki sabit köprü ile desteklenen tek bir telden oluşuyordu (Brauchli, 1998: 9). Telin altına konan bir kağıt aracılığıyla farklı ses derecelerinin işaretlenerek incelendiği bir ölçeğe sahipti. Telin, bu derecelerin gösterildiği farklı pozisyonlardan parmakla çekilmesiyle değişik perdelerden sesler elde edilirdi. Arezzo’lu Guido’nun, entonasyonu keskinleştirmek için, çalgıya hareketli köprüler uyarlamasıyla tel sayısı arttırılan monokordlara klavye de eklenmiş, böylelikle her tuşun kendine ait mızrabı oluşmuştu. Mızrap, elde edilecek sesin perdesine uygun bir noktadan teli çekip bırakmaktaydı (Gültek, 2007:16). Onbirinci yüzyılda Arezzo’lu Guido tarafından, koronun tona girebilmesi için kullanılmıştı (Crombie, 1995:5).

Telleri klavyeye paralel uzanan dikdörtgen şeklindeki klavikord, ilk kez 1404 yılında üreilmeye başlanmıştır. Mekanizması basit olmasına rağmen, çalan kişiye sesleri kontrol etme imkanı vermektedir. Klavikordu çalan kişi, mızrap tellere çarptıktan sonra telden çıkan sesleri azaltma ya da artırma etkisine sahiptir. Vibrato etkisi yaratmakta olan azaltma ve arttırma hareketinin ismi “bebung” olarak bilinmektedir. Erken dönem klavikordlarda iki, üç hatta dört tuş bir tele bağlanıyordu. Daha sonraları her bir tuş bir ya da birkaç tele bağlanmaya başlamıştır. On yedinci yy.da klavikord, farklı oktavlardaki diğer tuşlara iki ya da üç tel bağlanarak akort edilmeye başlanmış ve bu şekilde zengin armoni ve yüksek ses elde edilmeye çalışılmıştır. Aynı zamanda daha uzun tellerle ve daha geniş klavye ile büyütülmüştür. Müzikal olmasından dolayı özellikle Almanya’da son derece popüler bir çalgı olmuştur (Crombie, 1995:8). Johann Sebastian Bach ya da Emanuel Bach gibi virtüözler tuşları tutarak ya da titreterek kendi ifadelerini en üst düzeyde çalgıya yansıtmışlardır (Gültek, 2007:20). Klavikord, parmakla tuş üstündeki dokunuşun duyarlılığına göre ses üreten titreşime dayanan bir çalgıdır (İlyasoğlu, 1999:22). 18. yy.da klavikord beş oktav üreilmeye başlanmış, kendine özgü ve kısık sesi ile genellikle evde çalınan bir çalgı olmuştur. Klavikord için

yazılan eser formları arasında şarkı uyarlamaları, küçük danslar, rondo ve etüdlere yer almaktadır (Gordon, 1996:4). Nüansların üst düzeyde uygulanabilir bir çalgı olmasının yanında, sesinin kısık olması klavikord için dezavantajdı ve bu da birçok müzisyen için, sesi daha yüksek klavyeli çalgı ihtiyacını beraberinde getirmiştir (Gültek, 2007:21).

Venedikli Giovanni Spinetti'nin plasterion aletine klavye ve mekanizma ekleyerek oluşturduğu epinette, tuşların ucunda dik bir tahta çubuk ve bu çubuğun yan tarafına bağlanmış kuş tüyünden bir mızrap bulunuyordu. Tuşa basılınca, tahta çubuk yukarı kalkarak mızrap tele dokunuyor ve ses çıkartıyordu. Ses genişliği iki oktavı geçmeyen epinette, zamanında kullanılan başlıca eşlikçi aleti ve orkestrada kullanılan ilk klavyeli müzik çalgısıdır. Tahtadan yapılmış, üç köşe, küçük ve taşınabilir bir kutu şeklinde olan virginal, epinette'nin bir çeşididir (Say, 1992:720, 3. cilt). Virginal bestecilerinin ilk kez kırık akorlar kullanarak, hızlı çalınmak üzere pasajlar bestelemeleri, virginal çalmada piyanistliğin ustalık gerektirdiğini göstermiştir (İlyasoğlu, 1999:22). Epinette ve virginalin kuvvetli ve dolgun ses çıkartamaması çalgılarda bazı değişiklikler yapılmasına neden olmuştur. Her nota için bir yerine iki tel denenmiş, ikişer teller aynı ses üzerinde ya da oktav aralıklar ile düzenlenmiştir. Epinette, değişikliklerden sonra biçimsel olarak büyüyen klavsen adını almıştır (Say, 1992:720, 3. cilt).

Klavsen, daha yüksek ses ihtiyacı üzerine, spinette'nin (epinette), kanat şekilli geniş yapılara evrimleşmesi sonucu oluşmuştur. Geniş ses tahtasının olması, tellerin daha uzun olmasına olanak sağlamış ve bu şekilde ses volümünün yüksek olması sağlanmıştır (Gültek, 2007:23). Klavsenin mekanizması epinette'nin aynısı olmasına rağmen, epinette'den farkı, her nota için üçer telin titreşmesiydi. Bu tellerin ikisi aynı ses üzerine, üçüncüsü bir oktav pes olarak düzenlenir, tuşa basıldığında tellerin üçü birden mızraplanarak oldukça güçlü ve dolgun ses çıkarırdı. Hafif ses elde etmek için mekanizma kolu kullanılırdı. Bu kol çekildiği zaman tuşların sonundaki mızrap yalnız iki tele değiyordu. Klavsen çalarken, iki el de aynı anda çalıştığından mekanizma kolunu kullanmanın zorluğunu önlemek için iki klavyeli-klavsen icat edildi. Yeni icat edilen klavsende üst klavyenin her tuşu iki teli, alt klavyenin tuşları ise üç teli birden mızraplıyor, üst klavye hafif sesler için, alt klavye güçlü sesler için kullanılıyordu (Say, 2010:257). Yüksek ve temiz bir sesi olmasının yanında, tuşa güçlü ya da hafif basılması, çıkan ses volümünü etkileyememekteydi. Özellikle solo eserlerin çalınmasında nüans yapılmasına daha fazla ihtiyaç duyuluyordu. 15. yy.da deneysel gelişimini tamamlayan klavsen, 17. yy.da

döneminin en ünlü çalgısı lavta ile rekabet edecek durumdaydı. Sonraki yıllarda Avrupa'nın en ünlü çalgısı haline geldi ve Fransa'da Chambonnières, Louis Couperin, Jean-Philippe Rameau ve François Couperin ünlü Fransız Klavsen Okulunu oluşturdular. Almanya'da Bach ailesini ve İtalyan besteci Scarlatti'yi derinden etkiledi. Klavsenin, teknik gelişmelerine rağmen 'ifadeli çalma' özelliğinden yoksun olması 1700'lü yılların sonlarına doğru piyanoforte karşısında popülerliğinin yitirilmesine neden olmuştur (Gültek, 2007:24;25;28).

Kökeni Asya olan Santur'un (panteleon) yapısını, her iki kenarında köprülerin bulunduğu ahşap bir ses tahtası ve köprülerin arasına gerilen farklı uzunluktaki teller oluşturuyordu. Teller kendi aralarında bir dizi oluşturuyordu ve müzisyen, uçları yumuşatılmış çubuklarla tellere vurarak müzikal sesler elde edebiliyordu. 18. yy.ın ikinci yarısında Pantaleon Hebenstreit, normal santurun yaklaşık dört katı büyüklüğünde, ikili ve üçlü gruplar halinde toplam iki yüz telli, beş oktavdan fazla tam kromatik özellikleri olan bir çalgı yaptırdı. Uçları farklı malzemeli çubukların değişik ses renkleri elde edebilmeleri, müzikal açıdan ileri bir kapasiteye sahip olduğunun göstergesiydi. Santur ile crescendo, diminuendo, ani vurgu, piyano ve forte yapılabilmesi müzikal anlamda geniş etkilerin oluşmasını sağladı. Santur'un bu özelliği dinamik farklılıklar ile birlikte, tellere çekiçlerle vurma fikrinin oluşmasını sağlamış, sürdünlerin kullanılmadığı durumlarda sesin uzaması ve kendi başına sönmesinin yarattığı etki piyanoforte yapımcılarına esin kaynağı olmuştur (Gültek, 2007:28;29;31).

Bartolomeo Cristofori (1655-1731), 1700'lü yıllarda, daha çok ses çıkaran piyanonun üretilebileceğini fark etmiştir. Yumuşak başlıklı çekiç ile tele vurulduğunda, çekicinin hemen geri gelmesiyle tellerdeki titreşimin sürdürülmesi sağlanıyordu. Bu durumda daha yüksek ve yumuşak ses elde edilebiliyordu. Bu mekanizma piyanonun ruhunu yansıtır. Cristofori, bu yeni ürettiği çalgıya piyanoforte adını vermiştir (Bishop ve Barker, 2009:16).

Pianoforte'nin klavsenden farkı, klavsende kaldıraçlara takılan mızraplar vardı, pianofortede ise mızrap yerine tellere alttan vuran çekiçler kullanılmıştı. Her çekicinin başı geyik derisiyle kaplıydı. Parmakla basılan tuş, ters tarafa doğru hareket eden bir kaldıraç hareketine geçirmekteydi. İkinci kaldıraçın ön ucu havalandığında kendisiyle beraber taşıdığı ikinci bir kaldıraç taşırdı. Bu kısım bağımsızdı ve işi bittiğinde bir çift yay sayesinde eski pozisyonuna geri dönüyordu (Gültek, 2007: 44).

Floransalı Bartolomeo Cristofori'nin buluşu aslında yüzyıllardır süregelen bir gelişimin sonucu, giderek yoğunlaşan gereksinimlerin ürünüydü. Cristofori ilk piyano yapım çalışmalarına 1709 yılında başladı. On bir yıl sonra gerçekleştirdiği çalgiya “gravi-cembalo col piano e forte” adını verdi (bkz. Resim 5). Hem yumuşak hem güçlü tınılı klavikord anlamını taşıyordu. Yıllar içerisinde yalnızca “yumuşak” anlamında piyano kaldı (Yener, 1990:68).

17. yy.ın sonlarına doğru org, klavsen (spinet ve virginal) ve klavikord olmak üzere üç çeşit klavyeli enstruman kullanılıyordu (bkz. Resim 1, 2, 3). Bu üç enstruman, çalan kişiye, yeteri kadar nüansları kontrol edebilme imkanı verememekteydi. Bu durum, bir müzik eserini seslendirirken müziksel ifadelerin açıklanmasını zorluyordu (Crombie, 1995:11). Piyanofortenin icadı klavyeli enstrumanların da ifadeli çalınabileceğini göstermiştir. Piyano forte, piyanistin piyano ve forte dinamiklerini uygulayabildiği müzikal bir enstrumandır (Crombie, 1995:13).

Cristofori'nin ilk yaptığı piyano 4 oktavlık, klavsen biçimini koruyan kare biçimi çalgılardı. Avusturyalı Stein (Steinway) ve Amerikalı Behrent, piyano mekanizmasını değiştirip bugünkü biçimine yaklaştırmış, bugün konsol ya da duvar piyanosu dediğimiz şekli 1800'lerden sonra ortaya çıkmıştır (İlyasoğlu, 1999:55).

1808 yılında Fransız Erard, piyanonun tel gerginliğinin yaptığı güçten, ağaç kasmağının sık sık çatlaması sebebiyle telleri metal kasmağa geçirerek “çift maşalı” mekanizmayı bulmuştur. Bu durum, kuyruklu piyano mekanizmasının keşfedilmesini sağlamıştır (Kaygısız, 1999:178).

Cristofori, yirmiye yakın piyano yapmıştır. 1720'de yaptığı piyano New York'taki Metropolitan Müzesinde, 1722'de yaptığı piyano Roma'daki Müzik Enstrumanları Müzesinde, 1726'da yaptığı piyano da Almanya'daki Leipzig Üniversitesinde sergilenmektedir (Crombie, 1995:13).

Piyanonun mekanizması İngiliz ve Viyana tipi piyanolar olmak üzere ikiye ayrıldı. Viyana piyanolarında tuştan tele doğru giden mekanizma doğrudandı. Çalınışları kolay olmasının yanında volümleri düşüktü. Londra üretimi piyanolar ise, kare şeklinde üretilen popüler piyanolardı. Mekanizmadaki çekicinin yüksek kuvvetle tellere vurabilmesi, piyanonun volümünü güçlü kılıyordu. Ancak, mekanizmada tuşların sertliği yüzünden daha fazla güce ihtiyaç duyuluyordu (Gültek, 2007:52). Viyana mekanizması oldukça hafif bir tuşeye sahipti. Tiz seslerde iki ya da üç tel aynı tuşa bağlı olup ünison olarak akortlanıyordu (Gültek, 2007:55).

Günümüzde ses alanı 7,5 oktav ve 88 tuştan oluşan standart piyanolar yapılmaktadır. (Feridunoğlu, 2004: 204). Konsol bir piyanoda ortalama 230 telin toplam ağırlığı on sekiz ton, kuyruklu piyanoların ise yirmi yedi tondur (Reblitz, 1993:23)

Resim 1. Spinet
(www.users.erols.com/cembalo/spinet1.htm)

Resim 2. Virginal
(www.rawbw.com/hbv/earlymus/earlymus.html)

Resim 3. Klavikord
(www-rawbw.com/hbv/earlymus/instrument.html)

Resim 4. Klavsen

(http://formation.paris.iufm.fr/archiv_05/pastant/Sites/images/instruments/acorde/clavecim.jpg)

Resim 5. Bartolomeo Cristofori: gravicembalo col piano forte
(http://www.metmuseum.org/toah/images/h2/h2_89.4.1219.jpg)

Yüzyıllar içerisinde piyanonun değişik şekillerde gelişmesi, çalgıda ciddi bir ses sisteminin oluşması ihtiyacını doğurmuştur. Piyanodaki seslerin temiz ve net olarak anlaşılabilmesi için piyano sisteminin de doğru olarak kurulması gerekiyordu. Yaylı ve

üflemlerli çalgılarda, çalan kişi seslerin temizliğini ve netliğini bir ölçüde ayarlayabilir, fakat piyano çalan piyanistin seslerin temizliğini piyano çalarken ayarlayamaması, piyanonun akordunun önceden yapılmasını gerektirir.

XVI. yy. başlarında platerion aletinde sadece beyaz tuşlar kullanılıyordu. Nadiren fa diyez ve si bemol bu tuşlara ilave ediliyor ve akordları belirli tonalitelerin düzenlenmesi ile tamamlanıyordu. Diatonik yarım ton için 4 koma; kromatik yarım ton için ise 5 koma hesaplanıyordu (Say, 1992:31). Farklı boyutlardaki yarım seslerin varlığı, çalgının her yeni durumda bir daha akortlanmasını gerektiriyordu. Bunun sonucunda da besteciler eserlerini daha sınırlı tonalitelerle kısıtlıyorlardı. Bach döneminden bir besteci, si majör ve la bemol majör gibi tonlarda nadiren, fa diyez majör ve do diyez majör gibi tonlarda hiç beste yapmadıklarını belirtmişlerdi (Gültek, 2007:40). Epinetin icat edilmesiyle klavye bugünkü halini aldı ve her oktav 12 sese ayrıldı. Tonalitelerin çoğalmasıyla birlikte diyezli ve bemollü seslerin aynı tuş tarafından çalınması, tabî akort sisteminin değişmesine neden oldu (Say, 1992:31).

Tampere sistemini ilk kez konu eden Alman organist Arnold Schlick, 1511 yılında klavyeli enstrumanların akordunu bir sisteme bağlamıştır. Bu akord sisteminin özü, diyezli sesleri çok az miktar alçaltmak, bemollü sesleri yükseltmek ile her iki sesin karakterinde ortalama bir ses meydana getirmektir. Piyanoda do diyez ve re bemol aynı tuş tarafından çalınır; fakat do diyezlin re bemolden bir koma daha tiz olması gerekir. Oktavin 12 sese ayrılmasıyla beşli dairesi sorunu baş gösterdi. Oktav içindeki 12 ses birbirlerini beşli aralıklarla takip eder (Fenmen . 1947:173). Örneğin; do sesinin tam beşlisi sol, sol sesinin tam beşlisi re vb., 12 ses beşli aralıklarla birbirlerini takip eder.

Tampere sistem dilimizde “eşit düzenli klavye” sistemi olarak geçer. Bir oktavın alt ve üst sesleri birbirine eşit olmasına rağmen oktav içinde kalan diğer seslerin birbirlerine oranları farklıdır. M.Ö 580-500 yıllarında yaşayan Samos’ lu Yunan bilgini Pisagor, iki komşu ses arasındaki frekans sayısını hesaplayarak eşitsizliği bulmuştur. 12 tam beşli, 7 oktav oluşturmasına rağmen çıkış noktasındaki sese dönmez. Aradaki fark kesir sayı ile $\frac{74}{73}$ tür. İki sayının birbirine bölünmesinden doğan bu küçük farka “Pisagor Koması” adı verilir. Başka bir deyişle 6 tam ton her zaman 1 oktava eşit değildir. Koma farkı her tonalitede başka olduğundan, bütün tonlarda eşitlik sağlamak için bir oktav içinde 53 farklı koma sesi gelir. İki tam ses arasındaki dokuz komalık fark, yarım sesler arasında tizleşirken (diyez) 5 koma, pesleşirken (bemol) 4 komadır. (...) A. Werckmeister (1645-1706) klavyede bir oktavı yarım sestem oluşun 12 eşit aralığa bölerek fazla olan Pisagor Koması’nı da bu seslere eşit olarak dağıtır. Oktav içindeki bütün aralıklara $\frac{1}{12}$ oranında dağıtılan Pisagor Koması ile iki yarım ses arası 4,5 koma olarak tespit edilir. Artık aralıklar doğall temiz sesler olmaktan çıkar, ancak bu fark rahatsız etmeyecek kadar küçüktür. Piyano akordunda tam beşli denge unsuru olarak kullanılır, orta oktavda mümkün olduğun kadar temiz seslerden oluşun on iki yarım sese bölünür, ince ve

kalına gidildikçe küçük farklar yedirilmeye çalışılır. Bu yedirim sonucunda do diyez ve re bemol arasındaki koma farkı kaybolarak birbiriyle örtüşür. Matematiksel desteğiyle bilimsel bir temele oturan ton sistemi beşliler çemberi ile bütün tonlara modülasyon imkânı sağlar (Feridunoğlu, 2004: 201-202).

Eşit düzenli sistemin ilk örnekleri 1691 yılında Andreas Werckmeister tarafından verilmeye başlanmıştır. 1710 yılında Johann Caspar Ferdinand Fischer *Ariadne Musicası*'nda sistemin avantajlarını gösteren minyatür örnekler vermiş, 1719'da Johann Mattheson, *Organistenprobe*'de 'tüm tonlar için yirmi dört kolay ve zor örnek' yazmıştı. Sıra, bu yeni akort sistemiyle yapılabileceklerin Bach tarafından sergilenmesindeydi (Gültek, 2007:40). Bach 1722'de kromatik olarak bütün majör ve minör tonlarda 48 prelüd ve fügü besteleyerek tampere sistemin geçerliliğini kanıtlamıştır (Feridunoğlu, 2004: 202).

Fransız besteci Rameau, 1722'de yayımladığı "Traite de l'harmonie reduite a ses principes naturels" isimli kitabında tampere akort sistemi için şunları yazmıştı:

Klavyenin herhangi bir tuşundan akort etmeye başlayalım. Örneğin do sesi ile başlarsak, bu sesin beşlisi olan solu temiz akort ettikten sonra anlaşılmayacak şekilde bu aralığı küçütelim. Sonra sol'un beşlisi olan re'yi önce tam akord edelim ve sonra biraz küçütelim. Böylelikle bütün beşli daireyi tamamlayalım. Eğer beşliler klavyenin çok yukarısına doğru çıkıyorsa bu sefer son sesin temiz oktavını aşağı doğru akord edelim"

Rameau da tampere sistemini anlamış ve Johann Sebastian Bach ile aynı zamanda yayımlamıştı (Fenmen, 1947:175).

Çalgıların doğru ses çıkartmasını sağlamak için yapılan bakım işine akort etme denir. Çalgıyı çalarken akordunun iyi olması zorunluluğu vardır (Say, 1992:31, 1. cilt). Günümüzde piyanoların akordu, tampere sistemi ile yapılmaktadır. Beşli aralıklar kulağımızın hissedemeyeceği kadar küçültülerek düzenlenirler. Akortçunun kulağı sesleri tampere olarak duymaya alışkıdır ve bu sebepten tampere duyuma alışmamış olan müzisyenler kendi piyanolarını akort edemezler (Fenmen,1947:175).

Günümüzde bütün piyanolar, piyanonun ortasındaki, saniyede 440 titreşimli la sesinden başlanarak yapılır. Titreşim frekansı, bütün dünyada standart olarak, 1939 yılında Londra'da İkinci Uluslararası Akort Konferansında kabul edilmiştir (Crombie, 1995:95). 440 titreşim, diyapazon ya da akort aleti kullanılarak bulunur. Önce piyanonun ortasındaki 12 notayı kapsayan bir oktav tampere olarak akort edilir (Reblitz, 1993:211). Orta sesler düzenlendikten sonra yukarı ve aşağıya doğru temiz oktavlarla gidilerek diğer sesler tampere seslere uygulanırlar (Fenmen, 1947:175). Akordörler ile

yapılan görüşmeler doğrultusunda, senfonik orkestra ile çalınacak eserlerin bazıları için 442-443 frekansları ile akort yapılmaktadır.

Fischer'a (1907) göre piyano akordunun yapımı için en uygun dönem, sıcak ve soğuk havaların başladığı zamanlardır. Sıcak havada yapılan piyanonun akordunun sonbaharda hava ısının düşmesiyle aynı kalması beklenemez. Mevsim değişiklikleri düşünüldüğünde, piyanolar senede dört kere akort ettirilmelidir.

Birçok akordör, piyanoların senede en az iki kere akort ettirilmesi gerektiği görüşündedir. Akort yapıldıktan sonra bütün piyanoların akortları bir önceki güne göre değişim göstermeye başlar. Bir yıl sonra hiçbir piyanonun akordu bozulmadan kalmaz. Eğer piyano çok çalınıyorsa daha sık akort ettirilmelidir. Piyano akordu için en uygun zamanın sonbahar olmasının nedeni, yaz ikliminden kışa geçerken akordun daha çabuk bozulmasıdır. Üst üste büyük performans gerektiren konserlerde kullanılan piyanoların her gün akordu kontrol edilmelidir (Bishop ve Barker, 2009: 87).

Piyanoların bulundurulduğu ortam çok önemlidir. Piyanoları merkezi ısıtma ile ısıtılan zeminde bulundurmamak, nemli ortamdan uzak tutmak ve piyanoların üstüne doğrudan güneş ışığının gelmesini engellemek gerekmektedir (Bishop, Barker, 2009:86). Piyanonun ana öğeleri tahta, demir ve keçeden oluşmaktadır (Yener, 1990:71). Bu üç malzeme ile yapılan piyanonun bakımının ve korunmasının da özenli olması gereklidir. Çünkü, tahta; şişmek, çürümek, kurtlanmak, demir; paslanmak, eğilmek, keçe; güve ve böceklerin gelmesi tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bütün bu sorunlara karşı, piyanonun bulunduğu ortamı da en uygun şekilde hazırlamak gerekir. Piyano oda ısısının çok değişmediği, nemsiz bir ortamda bulunmalıdır. Nem, piyanonun demir kısımlarını paslandırmakla birlikte tahta kısımları da şişirtir ve mekanizmayı bozar. Bazı piyanolardaki tuşların çalışmaması nem yüzündendir. Piyano nemden ve güneş ışığından korunmalıdır. Üzerine güneş ışığı vuran piyanonun tahta kısmı çatlar. Nem kadar havanın kuruluğu da piyanonun üzerinde etkilidir. Kuru havadan sertleşen piyanonun sesi etkilenir. Piyanonun bakımının iyi olması için hemen hemen ayda bir akord ettirilmesi gereklidir. Piyanoya hep aynı diyapazon üzerine akord yapılması, armoni tablasının hep aynı titreşime alışması gerektiğindedir. Piyanonun içindeki tozların temizlenmesi için hava tulumbası veya tüy kullanılmalıdır (Fenmen, 1947:170). [Günümüzde teknolojinin de gelişmesiyle piyanonun temizlenmesinde, elektrikli süpürgesi ve kompresör kullanılarak en küçük tozların temizlenmesi sağlanır].

Resim 6. Piyanonun İç Mekanizması
(Bishop ve Barker, 2009)

Piyano, Avrupa’da bütün bu gelişimlerini yaşarken, ülkemizde ilk defa Tanzimat (1839-1876) döneminde tanınmaya başlanmıştır (Köseihal, 1939:93). Osmanlı’da Batı müziği ekolünü başlatan Giuseppe Donizetti (1828-1856), II. Mahmut devrinde askeri bandoyu yetiştirmek amacıyla davet edilmiş, Muzıka-ı Hümayun adı altında birçok müzik okulunu barındıracak ilk saray konservatuarını kurmuştur (Baydar, 2010:9). 1827 [bazı kaynaklara göre 1828] yılında saraya gelen Donizetti Paşa, sarayda ilk piyano derslerini vermiştir. Abdülhamit devrinin son yıllarında dersleri ile hizmet görmüş olan Aranda Paşa, sarayın ilk ustaca piyanistidir. Piyanistlerin en ileri seviyelerini sarayda dinlemek imkânı Tanzimatla açılmıştır (Fenmen, 1947:136-137). 1846 [bazı kaynaklara göre 1847] yılında İstanbul’a gelen Franz Liszt (1811-1886), Sultan Abdülmecit’in huzurunda konser vermiştir (Köseihal, 1939:127). Franz Liszt İstanbul’da dört piyano resitali vermiş, büyük olasılıkla aynı programı yinelemiştir (Yener, 1990:10).

Liszt, İstanbul’a geldiğinde dönemin meşhur nota, müzik malzemesi ve piyano üreticisi Aleksandre Kommendiger’in evinde misafir edilmiştir. Franz Liszt, İstanbul’da eski Çırağan Sarayında padişah Abdülmecit’in huzurunda, Ahmed Fethi Paşa’nın

yılında, Rus elçiliğinde ve diğer elçiliklerde özel ve halka açık konserler vermiştir. Liszt'in konserini en iyi şekilde gerçekleştirebilmesi için, dönemin ünlü piyano yapımcısı Sebastien Erard, Paris'ten özel imal ettiği piyanoyu İstanbul'a göndermiştir (Baydar, Osmanlı Saraylarında Konser Veren Avrupalı Müzisyenler ve Osmanlı'da Batı Müziğine Gelişimine Katkıları, <http://e-dergi.atauni.edu.tr/ataunigsed/article/download/1025002203/1025002202>). Osmanlı sarayına giren ilk piyanolar, siyah renk üzerine yaldızlı kakma süsleri olan Fransız "Erard" marka piyanolardır. Üstlerine Abdülmecid bin-ı Mahmut Han (Mahmur Han'ın Oğlu Abdülmecid) yazılı tuğra işlenmiştir (Özasker, 1997:13).

Macar piyanist-besteci Franz Liszt'in Osmanlı'da bıraktığı izler sadece konserleriyle sınırlı kalmamış, Liszt'in eserlerini dinleyerek yetişen Macar müzisyenlerden bazıları Osmanlı topraklarına gelerek, Liszt ekolüyle öğrenciler yetiştirmişlerdir. "Macar Tevfik" adıyla anılan Piyanist Alessandro Voltan, piyanist-besteci Geza Hegyei ve keman sanatçısı Karl Berger, Liszt'in izinden Osmanlı'ya gelip konser vermiş, öğrenci yetiştirmiş ve Batı müziği konusunda çalışmalarda bulunmuş müzisyenlerdir (Baydar, 2010:78).

Abdülmecit devrinin sonlarında piyano öğretiminin saray dışında da başlaması, yurdun birçok şehrinde piyano öğretildiğini göstermektedir. En başta İstanbul olmak üzere, İzmir'de de dönemin ünlü piyanistleri piyano öğretmenliği yapmıştır. Ahmet Adnan Saygun'u sanat anlayışıyla etkileyen Macar piyanist Tevfik Bey, İzmir'in en tanınmış piyano öğretmeni olarak bilinmektedir (Fenmen,1947:148).

Osmanlı Devleti'nde 1831 yılında kurulan ve batılı anlamda öğretim yapan ilk müzik okulu Muzika-i Hümayun Okulu'dur (Mimaroğlu, 2011:195). 1917 yılında İstanbul'da kurulan Darülelhan (Ezgilerevi) sadece Türk sanat müziği anlamında eğitim vermesine rağmen halka açık ilk konservatuvar olması yönünden önem taşımaktadır (Say, 2010:513). 1923-29 yılları arasında Cumhuriyet ile birlikte ülkenin yeniden yapılandırıldığı yıllarda müzik alanında da birçok yenilik yapılmaya başlanmıştır. 1924'te Musiki Muallim Mektebi açılmıştır (Boran, 2010:279). 1926'da konservatuvara dönüştürülen Darülelhan, sadece batı müziği eğitimi vermeye başlayarak Milli Eğitim Bakanlığınca onaylanan programları uygulamıştır (Say, 2010:513).

Cumhuriyetin ilk yıllarında, ulu önder Atatürk'ün Ankara'ya bir konservatuvar kurma isteğiyle, Türk gençleri yurtdışına eğitime gönderilmiş ve yurtdışından da müzisyenler Türkiye'ye getirilmiştir. Ankara Devlet Konservatuvarının kuruluş

çalışmaları 1936'ya kadar sürmüş, besteci Paul Hindemith (1895-1963), Carl Ebert (1887-1980), orkestra şefi Ernst Praetorius (1880-1946), piyanist Eduard Zuckmayer (1890-1972), Lico Amar ve Joseph Marx (1882-1964) gibi önemli isimler uzun yıllar Ankara Devlet Konservatuvarında görev yaparak kurumun altyapısını oluşturmuşlardır. Atatürk 1935'te Büyük Millet Meclisinde yaptığı bir konuşmada "Ulusal müziğimizi modern teknik içinde yükseltme çalışmalarına bu yıl (1935) daha çok emek verilecektir" diyerek konservatuvar kuruluş çalışmalarının önemini vurgulamıştır (Boran, 2010:281).

Türkiye'de 1936 yılında Konservatuvarın kurulmasıyla enstrüman alanında disiplinli çalışmalara başlanmıştır. Enstrümanların akort, bakım ve onarımlarının doğru olması, çalınan eserlerin doğru ve temiz duyulmasını sağlar. Johann Sebastian Bach döneminde akort yönteminin bulunması, piyanoların akortlarının doğru yapılabilmesi için ciddi bir akort eğitiminin verilmesini gerektirmiştir. Piyano mekanizmasının çok kapsamlı ve akort, bakım ve onarımının ancak eğitim ile öğretiler olmaları; üniversitelerde akort, bakım, onarım bölümlerinin açılmasını sağlamış ve sadece piyanoların akort yapımını meslek edinmiş bireyler yetişmesine ortam hazırlamıştır.

Osmanlı Devletinde çalgı yapım ile ilgili resmi bir okul açılmamıştır. Liszt İstanbul'a geldiğinde ünlü piyano yapımcısı Aleksandre Kommendiger'in evinde misafir edilmesi, İstanbul'da piyano akort, bakım ve onarım çalışmalarının başlangıcı olarak kabul edilebilir.

Türkiye'de çalgı yapımı/onarımı ile ilgili çalışmaların uzun yıllar öncesinden başlamasıyla birlikte, bu alanda "ders" veya "bölüm" programı çerçevesinde ciddi örgün eğitim uygulamalarına Cumhuriyet döneminde geçilmiştir (Uçan, 2005:47).

Türkiye'de çalgı yapımı, ilk defa 1936 yılında Almanya'dan Heinz Schafrat adında bir uzmanın, Ankara Devlet Konservatuvarında göreve başlaması ve çalgı yapım atölyesinin kurulması ile akademik bir kimlik kazanmıştır. Heinz Schafrat'ın yetiştirdiği öğrencilerden Necati Orbay Gazi Eğitim Enstitüsünde akort ve onarım öğretmeni; Abdullah Arseven konservatuvar ve operada enstrüman yapım uzmanı olarak görev yapmış, Mithat Arman çalgı yapım atölyesinin sorumluluğunu üstlenmiştir. Mithat Arman, 1939'dan sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Çalgı Yapım Atölyesini geliştirerek, Çalgı Yapım Bölümü haline getirmiş, 1943 yılında bu bölümün kapatılmasıyla Ankara Teknik Öğretmen Okulunda açılan Çalgı Yapımı Bölümüne bölüm başkanı ve öğretim üyesi olarak atanmıştır. 1957 yılında bölüm tekrar Ankara Devlet Konservatuvarına devredilmiş ve bölümün ilk mezunlarından Bahri Yakut ve İbrahim Sakarya piyano

yapımı, diğer mezunlardan Nurettin Yalçın, Ethem Özen, Mesut Gözalan, Yunus Tarhan yaylı sazlar yapımı, Cafer Açın piyano yapımının yanı sıra Türk Musikisi aletlerinin yapımı ve geliştirilmesi üzerine uzmanlaşmıştır. Cafer Açın, 1975 yılında İstanbul'da Türk Musikisi Devlet Konservatuvarına bölüm başkanı ve öğretim görevlisi olarak atanmasının ardından, 1976 yılında burada Çalgı Yapım Bölümünü kurmuştur. (Tetik Işık, Seher, Uslu Recep (2012), Sayı 2-2, 25).

Ülkemizde “müzik teknolojisi” olarak da adlandırılabilen bu alanda sınırlı fakat işlevsel bir eğitime Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünde uygulanan öğretmen yetiştirme programlarında da yer verilmiştir (Uçan, 2005:47). Prof. Eduard Zuckmayer, hem çalgıların bakım ve onarımları hem de müzik öğretmeni adayların çalgılarla ilgili temel bakım-onarım bilgi ve becerilerini uygulamalı olarak kazanmaları için, Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü'nde Çalgı Bakım-Onarım atölyesini kurmuştur. Bu amaçla Müzik Bölümü Programı'nda üçüncü sınıfta haftada bir saatlik Onarım dersine yer vermiştir (Uçan, 2012:108).

Günümüzde piyano akordunun öğretilmesini sağlayan Çalgı, Bakım ve Onarım Bölümleri; İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi'ne bağlı İzmir Devlet Konservatuvarı Piyano Onarımı ve Yapımı; Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Yaylı Çalgılar Yapımı Bölümü, 3. yarıyıldan seçmeli ders, piyano akort, bakım ve onarım dersi uygulamalı olarak; Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 1. ve 2. ders yılında piyano akort, bakım ve onarım dersi uygulamalı olarak işlenmektedir. Piyano akort, bakım ve onarım dersleri, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinde seçmeli ders olarak yürütülmektedir.

Müziksel anlamdaki bütün gelişmeler, toplumlarda planlı bir müzik eğitiminin verilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Bu gelişmeler doğrultusunda müzik eğitiminin; genel müzik eğitimi, özgen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere 3 alana yönelik olarak verildiği görülmektedir. Bunlardan mesleki müzik eğitiminin amacı ‘müziği meslek olarak seçenlerin eğitilmesi’ biçiminde ifade edilebilir (Uçan, 2005:30).

Müzik Öğretmenliği Eğitimi, mesleki müzik eğitiminin bir dalıdır ve kökleri Cumhuriyet öncesi döneme uzanmasına karşın ilk temelleri Ankara'da kurulan Musiki Muallim Mektebinde (Müzik Öğretmen Okulu-1924) başlamıştır. Bu gelişmeye paralel olarak Cumhuriyet tarihi boyunca yeni müzik bölümleri açılmış ve müzik öğretmenliği eğitimi yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır (Uçan, 2005:46).

Müzik öğretmenliği eğitimi veren kurumlara taban oluşturmak ve amaçları bölümünde anılan nitelikleri öğrencilerine kazandırmak için, İstanbul (1951) ve Ankara'da (1963) açılan seminer sınıfı uygulamalarından sonra; Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri (sonra Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri, günümüzde Güzel Sanatlar Liseleri)' nin ilki 16 Ekim 1989 tarihinde İstanbul'da açıldı. Sayıları 1990'da 6'ya, 1995'te 16'ya, 1999-2000 eğitim-öğretim yılında 30'a ve 2000-2001 eğitim- öğretim yılında 37'ye ulaştı (Uçan, 1997:181, Bozkaya, 2000, Bozkaya, 2006). Günümüzde, MEB'in internet sayfasından alınan bilgilere göre, 70 Güzel Sanatlar Lisesi dört yıl süre ile müzik eğitimi vermektedir.

Güzel Sanatlar Liselerinde dört yıl boyunca eğitimi verilen piyano, müzik öğretimi için kullanılan en etkin enstrümanlardan birisidir. Müzik öğretiminin hemen hemen her aşamasında piyanodan yararlanılmakta, temel çalgı eğitiminin yanı sıra; müziksel işitme, okuma ve yazma, armoni, bireysel ses eğitimi, koro, eşlikli seslendirme derslerinde de kullanılmaktadır.

Müzik eğitim işlevselliği bu kadar fazla olan piyanoların akort, bakım ve onarımlarının zamanında yapılması gerekmektedir. Mevsim değişiklikleri, buldukları fiziki koşullar, kullanım sıklığı düşünüldüğünde bazı piyanolar için sık sık bakım gerekmektedir. GSL' inde piyanoların akort, bakım ve onarımı için akordör kadrosu bulunmadığı için, akordör ihtiyacı dışarıdan karşılanmaktadır. Kimi kentlerde akordör bulunmasına karşın, kimi kentlerde akordörün bulunmaması gereken ihtiyacın yakın kentlerden karşılanmasını gerektirmektedir. Bütün bu koşulların sağlanabilmesi için GSL'deki piyanoların akort, bakım ve onarımları için ayrılan ekonomik kaynağın yeterli olmaması da piyanoların zamanında akort, bakım ve onarımının yapılamadığını göstermektedir.

1.1. Problem Durumu

Bu bilgiler doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi “Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunları nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir.

Problem cümlesine ışık tutabilmek amacıyla belirlenen alt problemler şöyledir:

- 1- Piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapılması için seçilen akordörlere nasıl ulaşılmaktadır?
- 2- Akort, bakım ve onarımı yapılan piyanoların ekonomik giderleri nasıl karşılanmaktadır?
- 3- Piyanoların akort, bakım ve onarımı hangi sıklıkla yapılmaktadır?
- 4- Akort, bakım ve onarımı zamanında yapılmayan piyano ile ders yapmak öğretmenin dersteki performansını nasıl etkilemektedir?
- 5- Piyanoların akort, bakım ve onarımların zamanında yapılamaması öğrencinin piyano, müziksel işitme, koro, bireysel ses eğitimi ve yetenek sınavlarındaki başarısını nasıl etkilemektedir?
- 6- Piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarının çözülebilmesi için nasıl bir öneri getirilebilir?

1.2. Amaç

Bu araştırma, GSL’deki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarını ortaya koymak, uzman akordörler ile görüşülerek GSL’de akort, bakım ve onarım sorunlarına yönelik çözüm önerileri elde edilmesini sağlamaktır.

1.3. Önem

Araştırma, GSL’deki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarına yer vermek, çözüm önerileri getirmek ve eğitim kalitesine katkı sağlayabilecek olması yönünden önem taşımaktadır.

1.4. Varsayımlar

Araştırmanın planlanması ve gerçekleştirilmesinde aşağıdaki varsayımlardan hareket edilmiştir:

- 1- Belirlenen araştırma yöntemi, araştırmanın amacına, konusuna ve problemin çözümüne uygundur.
- 2- Okul yönetimleri, veri toplamak amacıyla yapılan anket sorularını içtenlikle ve doğru olarak cevaplamışlardır.
- 3- Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunları eğitim kalitesini önemli ölçüde etkilemektedir.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Güzel Sanatlar Liseleri, 3 akordör ve 10 piyano öğretmenin görüşleri ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Kırık Akor: Akorun notaları bas sesinden başlayarak tize doğru arka arkaya çalınır (Feridunoğlu, 2004:91).

Ton/Tonalite: Bir dizinin tonal ilkelere göre kuruluşu. Dizilerin ve tonların ne şekilde kurulmuş bulunduğunu açıklayan sistem ve onun dayandığı kurallar bütünü (Say, 2005:522).

Sürdin/Kısmaç: Çalgıların ses gürlüğünü azaltmak üzere kullanılan ek parçanın adı (Say, 2005:495).

Akordör: Piyanoların akort, bakım ve onarım işlemlerini yapan kişi.

BÖLÜM II

YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmanın modeli genel tarama modeli olup, izlenen yöntem ve verilerin niteliği açısından betimsel bir çalışmadır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2008:79). Betimsel araştırmalarda asıl amaç, incelenen durumu etraflıca tanımak ve açıklamaktır (Çepni, 2010:64). Araştırmada nitel ve nicel olmak üzere iki araştırma tekniği birlikte kullanılmıştır. Çalışmanın nicel yönünü anketler ve ortaya çıkan sayısal veriler, nitel yönünü açık uçlu anket soruları ve görüşmeler oluşturmaktadır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, Türkiye genelindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Güzel Sanatlar Liseleridir. Türkiye’de müzik bölümlerinin de yer aldığı 70 Güzel Sanatlar Lisesi mevcuttur. Bu durumda örneklem grubunu oluşturan tüm okullar araştırma kapsamına alınmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

2.3.1. Anket

Araştırmada veri toplama amacıyla Güzel Sanatlar Liselerinin yöneticilerine seçmeli ve açık uçlu sorulardan oluşan anket uygulanmıştır. Anket, belli bir amaç ve plana göre düzenlenmiş soru listesidir (Yıldırım, 1966: 91; Karasar, 2008: 176). Anket, 18 sorudan oluşmaktadır. Ankette, Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapılması ve yaşanan sorunlar ile ilgili sorulara yer verilmiştir.

Ankete, Türkiye genelinde 34 GSL katılımda bulunmuş, anket uygulaması için gerekli izin MEB' den alınmıştır. Anket uygulaması sırasında okullara elektronik ortamda ulaşılmış ayrıca bilgi verilerek çalışmanın önemi vurgulanmıştır. Sonuç olarak 70 GSL'den 34 okulun anketleri araştırmacıya ulaştırdığı, kimi okulların isteksizlik ifade ettikleri, kimi okulların ise çalışmaya ilgi göstermedikleri görülmüştür.

2.3.2. Görüşme

Araştırmada veri toplama amacıyla 3 uzman akordör ve 10 piyano öğretmeni ile bireysel görüşme yapılmıştır. Görüşme, insanların bir konu hakkında neyi ve neden düşündüklerini anlamak için onlarla sözlü iletişime girmektir. Görüşmenin asıl amacı, iletişim kurulan bireyin araştırılan konu hakkında duygu, düşünce ve inançlarının neler olduğunu ortaya çıkartmaktır (Çepni, 2010:143). “Akordör Görüşme Formu”nda 7 soru, “Öğretmen Görüşme Formu”nda 4 soru bulunmaktadır. Görüşmeler, yarı yapılandırılmış görüşme (interview) yöntemi ile ses kaydıyla yapılmıştır. Görüşmelerde, görüşme yapılan akordör ya da piyano öğretmenlerinin cümleleri yazıya geçirilmiş ve yorumlanmıştır.

2.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Anket formu ile elde edilen veriler gruplandırılarak ve basit istatistik işlemler ile çözümlenmiş, frekans (f) ve yüzdeleri (%) alınarak tablolar halinde gösterilip sonuçları yorumlanmıştır. Problemin çözümüne ilişkin 6 alt problem belirlenmiştir. Buna göre, 1., 2., 3., alt problemler anket uygulamasına göre, 4., 5., 6., alt problemler de görüşme sorularına göre yorumlanıp açıklanmıştır (Ek-1, Ek-2, Ek-3).

Görüşmelerden elde edilen veriler çözümlenerek yazıya geçirilmiş ve yorumlanmıştır. Görüşme için, GSL'de piyano eğitimcisi olarak çalışan 10 öğretmen ile görüşülmüş; ayrıca piyano akordu konusunda uzman 3 akordör ile görüşme yapılmıştır. Akordörlere ve piyano öğretmenlerine yöneltilen sorular ile görüşülen akordörler ve piyano öğretmenlerinin adları şöyledir:

Tablo 2.4.1. Görüşme Yapılan Piyano Öğretmenleri

Görev Yeri	Öğretmen	Görüşme Tarihi
Samsun İlkadım GSL	Ayşe Sibel BÜYÜKÖZER	22 Haziran 2013
Çankırı Selahattin İnal GSL	Zeliha KIRATLIOĞLU	22 Haziran 2013
Denizli Hakkı Dereköylü GSL	Mehtap ALİM	22 Haziran 2013
Bursa Zeki Müren GSL	Oya YASDIMAN DİNÇER	18 Kasım 2013
Bartın GSL	Ayşe TUNÇER	22 Kasım 2013
Kocaeli Hayrettin Gürsoy GSL	Esin TURHAN	26 Kasım 2013
Balıkesir K.K.G GSL	Arzu AKAY AKA	28 Kasım 2013
Zonguldak Ereğli Erdemir GSL	Mustafa EREN	2 Aralık 2013
Trabzon Akçaabat GSL	Meral Sevgi MISIRCI	9 Aralık 2013
Edirne GSL	Burçin DOĞANGÜZEL	16 Aralık 2013

Piyano öğretmenlerine yöneltilen sorular:

1. Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?
2. Piyanoların akortsuz oluşu, dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?
3. Akortsuz piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?

4. Piyanoları akort ettirmek istediğinizde bir akordöre ulaşım kolaylığınız ne ölçüdedir?

Tablo 2.4.2. Görüşme Yapılan Akordörler

Ad Soyad	Görev Yeri	Görüşme Tarih
Prof. Mehmet AKBULUT	Gazi Üniversitesi	29 Kasım 2013
Uzman Murat CAF	Uludağ Üniversitesi	31 Ekim 2013
Haluk ORPAK	İzmir Devlet Opera ve Balesi	13 Aralık 2013

Akordörlere yöneltilen sorular:

1. Akordör olmak için nasıl bir eğitim sürecinden geçtiniz?
2. Türkiye’de piyano akordörlüğü eğitimi hakkında düşünceleriniz nedir?
3. Bir müzik okulunda hangi özellikte piyanolar olmalıdır ve ne kadar sıklıkla akort edilmelidir?
4. Bir piyanonun akort, bakım ve onarımını yapmak için ne kadar süre ayırıyorsunuz?
5. GSL’deki piyanoların akort, bakım ve onarımı ile ilgili deneyiminiz nedir?
6. Okul yönetimlerinin piyanoların akort, bakım ve onarım işlemleri ile ilgili tutumları hakkında görüşleriniz nedir?
7. GSL’de piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarının çözümü için nasıl bir öneri getirilebilir?

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırma kapsamında elde edilen veriler üç alt başlık halinde düzenlenerek gösterilmiştir. Birinci alt başlık altında Güzel Sanatlar Liselerinden anket yoluyla elde edilen veriler tablolar halinde gösterilmiş, basit istatistik hesapları yapılarak yorumlanmıştır. İkinci alt başlık altında piyanoların, akort, bakım ve onarım işini yapan ve bunu değişik yollarla meslek edinmiş akordörler ile yapılan görüşmelerden elde edilen veriler değerlendirilerek verilmiştir. Üçüncü alt başlık altında da Güzel Sanatlar Liselerindeki bazı piyano öğretmenleri ile yapılan görüşmelerden elde edilen veriler değerlendirilerek açıklanmıştır.

3.1. Anket Yolu İle Elde Edilen Veriler

Tablo 3.1.1. Güzel Sanatlar Liselerindeki Mevcut Piyanoların Varlığı

Okul Adı	Konsol Piyano	Kuyruklu Piyano	Elektronik Piyano	Toplam
Adana GSL	27	1	3	31
Aksaray GSL	9	0	4	13
Amasya GSL	0	0	11	11
Antalya ATSO GSL	18	1	4	23
Balıkesir KKG GSL	8	0	2	10
Bartın GSL	5	0	4	9
Burdur GSL	0	0	15	15
Bursa Zeki Müren GSL	12	2	3	17
Çanakkale HAT GSL	9	0	2	11
Çankırı Selahattin İnal GSL	21	0	3	24
Çorum GSL	13	0	1	14
Denizli Hakkı Dereköylü GSL	12	0	7	19

Edirne GSL	18	1	3	22
Erzurum Yakutiye GSL	13	0	2	15
Eskişehir Atatürk GSL	13	1	1	15
Giresun GSL	5	0	8	13
İstanbul Avni Akyol GSL	11	2	2	15
İstanbul Gürpınar 80.Yıl GSL	5	0	2	7
İstanbul Prof. Faik Sömer GSL	6	0	2	8
İzmir Işıl Saygın GSL	21	1	1	23
Kastamonu GSL	10	0	4	14
KFMG GSSL	10	1	5	16
KHG GSL	16	1	1	18
Kırklareli TEK GSL	12	0	4	16
Konya Çimento GSL	13	0	2	15
Ordu GSL	9	0	9	18
OAK GSL	2	0	15	17
Rize Türk Telekom GSL	3	0	4	7
Sinop İMKB GSL	7	1	2	10
Şanlıurfa GSL	14	0	5	19
Tekirdağ GSL	10	1	2	13
Trabzon Akçaabat GSL	10	1	1	12
Yozgat Nida Tüfekçi GSL	9	0	9	18
Zonguldak Ereğli Erdemir GSL	10	1	3	14
TOPLAM	361	15	146	522

Tablo 3.1.1'e bakıldığında araştırmaya katılan GSL'lerde 361 konsol piyano, 15 kuyruklu piyano, 146 elektronik piyanonun bulunduğu görülmektedir. Bu 3 piyano türü arasından ez fazla piyano sayısını konsol piyano oluşturmaktadır. GSL'deki konsol piyano dağılımına baktığımızda, en fazla konsol piyanonun Adana GSL'de bulunduğu, Burdur GSL ve Amasya GSL'de hiç konsol piyanonun bulunmadığı görülmektedir. Ortalama bir grubun 10 konsol piyanosu bulunmaktadır. Bursa Zeki Müren GSL ve

Avni Akyol GSL’de 2 kuyruklu piyano bulunduğu, 21 GSL’de hiç kuyruklu piyanonun bulunmadığı tespit edilmiştir. En fazla elektronik piyanonun Osmaniye Abdurrahman Keskiner GSL ve Burdur GSL’de bulunduğu, bütün GSL’de ez az 1 elektronik piyanonun var olduğu görülmektedir. Buna göre, 522 piyano içerisinden 376 piyanonun konsol ve kuyruklu piyanodan oluşması GSL’de piyanoların akort, bakım ve onarımlarının düzenli şekilde yapılmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. GSL’de piyanoların, piyano dersi, müziksel işitme okuma ve yazma dersi, bireysel ses eğitimi dersi ve koro derslerinde kullanılmakta olduğu düşünüldüğünde, akort, bakım ve onarımı eksik olan piyano ile yapılan derslerden gereken verimin alınamayacağı söylenebilir.

Tablo 3.1.2. Güzel Sanatlar Liselerindeki Mevcut Piyano Türlerinin Oran Olarak Dağılımı

Seçenekler	f	%
Kuyruklu Piyano	15	2,87
Konsol Piyano	361	69,1
Elektronik Piyano	146	27,9
TOPLAM	522	100

Tablo 3.1.2’de görüldüğü gibi ankete katılan GSL’de piyanoların 69,1 oranı ile yaklaşık üçte ikisini konsol piyanolar oluşturmaktadır. Konsol piyanodan sonra elektronik piyanonun % 27,9 orana sahip olduğu görülmektedir. Buna göre, konsol piyano ve kuyruklu piyanoların toplam oranı % 71,9 olması, GSL’de piyanoların akort, bakım ve onarım ihtiyacı gerekliliğini göstermektedir.

Tablo 3.1.3. Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort, Bakım ve Onarım İşlemlerini Yürütenler

Seçenekler	f	%
Okul Yönetimi	12	35,2
Müzik Bölüm Şefi	17	50,0
Okul Aile Birliği	3	8,8
Diğer	0	0,0
Boş	2	5,8
TOPLAM	34	100

Tablo 3.1.3'te görüldüğü gibi, ankette yer alan “Okulunuzda piyanoların akort, bakım ve onarım işlemleri kim tarafından yürütülmektedir?” sorusuna, % 50,0 oranı ile müzik bölüm şefi, % 35,2 ile okul yönetimi, % 8,8 ile okul aile birliği cevabı verilmiştir. Ankete katılan GSL arasından soruya % 5,8 oranında herhangi bir cevap verilmemiştir. Buna göre, en fazla oranın % 50,0 ile müzik bölüm şefinin olması, piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarının müzik bölümü kontrolünde giderilmeye çalışıldığını göstermektedir. Bazı GSL’de konsol ya da kuyruklu piyano olmamasından % 5,8 oranında sorunun cevaplanamadığı görülmüştür

Tablo 3.1.4. Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort, Bakım ve Onarım İşlemlerinin Yapılma Sıklığı

Seçenekler	f	%
Üç Ayda Bir	0	0,0
Altı Ayda Bir	1	2,9
Yılda Bir	9	26,4
İki Yılda Bir	12	35,2
Gerektikçe	10	29,4
Hiç	2	5,8
TOPLAM	34	100

Tablo 3.1.4’te görüldüğü gibi ankete katılan GSL’de “Piyanoların akort, bakım ve onarımını hangi sıklıkla yapıyorsunuz?” sorusuna % 64,6 GSL “gerektikçe” ve “iki yılda bir”, % 26,4 GSL “yılda bir”, % 2,9 GSL “altı ayda bir”, % 0,0 GSL “üç ayda bir”, yapıldığını söylemişlerdir. Buna göre, piyanoların en az altı ayda bir akort, bakım ve onarım ihtiyacının olmasına karşın, sadece %2,9 oranında GSL’ nin altı ayda bir akort yaptırması, GSL’de piyanoların zamanında akortlanmadığını, gereken bakım ve onarımın da zamanında yapılmadığını ortaya koymuştur. % 35,2 oranında GSL’de iki yılda bir akort, bakım ve onarımının yapılması, piyanoların toz ve nem gibi dış faktörlere karşı duyarlılığı, mevsim değişimlerinde sıcaklığa bağlı olarak ve kullanım durumu ile ilgili olarak bozulan piyano akordu için uzun bir süre olduğunu ortaya koymuştur. % 5,8 oranında GSL’de hiç akort yaptırılmaması, elektronik piyano kullanımından kaynaklanmaktadır.

Tablo 3.1.5. Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort, Bakım ve Onarımını Yapacak Kişilerin Belirlenmesi

Seçenekler	f					%				
	Öncelik Durumu									
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Öğretmenlere Soruyorum	5	12	6	6	3	14,7	35,2	17,6	17,6	8,8
Öğretmenler Öneri Getiyor	3	10	12	6	1	8,8	29,4	35,2	17,6	2,9
Müzik Okullarından Bilgi Alıyorum	2	5	6	10	9	5,8	14,7	17,6	29,4	26,4
Bildiğim Akordör Var, Onu Davet Ediyorum	17	2	5	4	4	50,0	5,8	14,7	11,7	11,7
Bu Konu Problemlidir, Çözüm Üretmekte Zorlanıyorum	5	3	3	6	15	14,7	8,8	8,8	17,6	44,1
Boş	2	2	2	2	2	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8
TOPLAM	34	34	34	34	34	100	100	100	100	100

Tablo 3.1.5’te görüldüğü gibi “GSL’deki piyanoların akort, bakım ve onarımı yapacak kişilerin belirlenmesi” sorusunda 5 öncelik sıralaması bulunmaktadır. Ankete katılan 34 GSL cevapları doğrultusunda 1. tercihi, %50,0 oranında “bildiğim akordör var, onu davet ediyorum”, %14,7 oranında “öğretmenlere soruyorum” ve %14,7 oranında “bu konu problemlidir, çözüm üretmekte zorlanıyorum” seçenekleri oluşturmakta, 2. tercihi % 64, 6 ile “öğretmenlere soruyorum ve öğretmenler öneri getiriyor” seçenekleri oluşturmaktadır. Buna göre, 1. tercihte %50,0 oranında “bildiğim akordör var, onu davet ediyorum” seçeneği ve 2. tercihte %64,6 oranında “öğretmenlere soruyorum ve öğretmenler öneri getiriyor” seçeneklerinin olması okul yönetimlerinin, piyanoların akort, bakım ve onarımı için kendi kendilerine çözüm aradıklarını göstermektedir.

Tablo 3.1.6. Güzel Sanatlar Liselerinde Piyanolar İçin Akordör Bulma Zorluğu

Seçenekler	f	%
Evet	8	23,5
Genellikle	6	17,6
Bazen	6	17,6
Hayır	9	26,4
Hiç	3	8,8
Boş	2	5,8
TOPLAM	34	100

Tablo 3.1.6’da görüldüğü gibi ankete katılan 34 GSL “Akort, bakım ve onarım elemanı bulmakta zorlanıyor musunuz?” sorusuna % 41,1 GSL “evet” ve “genellikle”, %17,6 GSL “bazen”, % 26,4 GSL “hayır”, % 8,8 GSL “hiç” cevabını vermiştir. Bu durum, GSL’de % 58,7 oranında akordör bulmada zorluk yaşandığını göstermektedir. Buna göre, piyanoların akort, bakım ve onarımının zamanında yapılamama nedenleri arasında akordör bulma sorunu da önemli bir yer oluşturmaktadır. Anket cevaplarına bakıldığında, büyük şehirler akordör bulma zorluğunu, küçük şehirlere oranla daha az yaşamaktadırlar.

Tablo 3.1.7. Güzel Sanatlar Liselerinde Piyanolar İçin Akordör Bulma Sorunları

Seçenekler	f	%
Parasal Kaynaklar	15	75
Ulaşım Sorunu	1	5
Bu Alanda Yeterli Akordör Bulunmaması	4	20
Diğer	-	-
TOPLAM	20	100

Tablo 3.1.7’de görüldüğü gibi “Akordör bulmada sorun yaşıyorsanız, bunlar nelerdir?” sorusuna akordör bulmada sorun yaşanan 20 GSL katılımda bulunmuştur. Buna göre; %75 oranında en fazla sorunun parasal kaynak ihtiyacından olduğu, parasal kaynak ihtiyacından sonra %20 oranında bu alanda yeterli akordör bulunamaması yaşanan sıkıntılar arasındadır.

Tablo 3.1.8. Güzel Sanatlar Liselerinde Piyanoların Akordunu Yapanların Eğitim Durumları

Seçenekler	f	%
Üniversite Mezunu Akordör	12	35,2
Bunu Meslek Edinen Akordör	20	58,8
Diğer	-	0,0
Boş	2	5,8
TOPLAM	34	100

Tablo 3.1.8’de görüldüğü gibi, ankete katılan GSL’de “Bulunan akort, bakım ve onarım elemanlarının özellikleri nelerdir?” sorusuna % 58,8 oranında “bunu meslek edinmiş akordör”, % 35,2 oranında “üniversite mezunu akordör” cevabını vermişlerdir. Buna göre, GSL’de akordör özelliklerinden en fazla oranın %58,8 “bunu meslek edinmiş akordör” olması, GSL’nin kendi imkanlarıyla piyano akordunu öğrenmiş akordörlere, piyanoların akort, bakım ve onarımını yaptırdıkları söylenebilir.

Tablo 3.1.9. Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyanoların Akort, Bakım ve Onarım İşlerinde Maddi Kaynak Sağlanması

Seçenekler	f	%
Okul Aile Birliği Karşılıyor	19	55,8
Resmi Bütçeden Karşılanıyor	2	5,8
Gönüllü Veliler Karşılıyor	-	0,0
Parasal Kaynak Oluşturmada Zorlanıyorum	11	32,3
Boş	2	5,8
TOPLAM	34	100

Tablo 3.1.9’da görüldüğü gibi GSL’de “Piyanoların akort, bakım ve onarımını yaptırabilecek kaynağı nasıl sağlıyorsunuz?” sorusuna % 55,8 oranında okul aile birliği, % 32,3 oranında “parasal kaynak oluşturmada zorlanıyorum”, % 5,8 oranında “resmi bütçeden karşılanıyor” cevapları verilmiştir. Buna göre, sadece %5,8 oranında GSL’ nin piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması için resmi bütçeden ekonomik kaynak kullandıkları anlaşılmaktadır. %55,8 oranında GSL’nin akort, bakım ve onarım masraflarını okul aile birliğinin karşılaması, GSL’nin kendi imkânları doğrultusunda oluşturduğu ekonomik kaynağın, okul aile birliği tarafından piyanoların akort, bakım ve onarımı için kullanıldığını göstermektedir. Bu durumda, okul aile birliği ekonomik kaynak oluşturamıyorsa, piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılamadığı söylenebilir.

Tablo 3.1.10. Güzel Sanatlar Liselerindeki Piyano Öğretmenlerinin Elektronik Piyano Kullanımında Karşılaştıkları Sorunlar

Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar	f
Pedal kullanımı konusunda sorunlar yaşıyoruz.	3
Elektronik piyanolar tuşe ve tını anlamında konsol piyano yapısında olmadığı için piyano dersinde teknik anlamda sorunlar yaratabiliyor.	6
Elektronik piyanoların uzun süre korunması yaşanan sıkıntılar arasındadır. Elektronik piyano servisi yedek parçalar için elektronik piyanonun fiyatına yakın ücret istemektedir. Elektronik piyano servisinde sorunlar yaşanmaktadır.	3
Elektirik kesildiğinde kullanılamamaktadır.	2
Piyano çalışırken nüans tam olarak gerçekleşmemektedir.	2

Uygulanan ankette açık uçlu sorulan “Elektronik piyanolar ile ilgili sorun yaşıyor musunuz? Yaşıyorsanız nelerdir?” sorusuna öğretmenlerin verdiği cevaplar Tablo 3.1.10’ da verilmiştir. Buna göre, öğretmenler, elektronik piyanoların, piyano çalarken tuş hassasiyeti ve nüans yapabilme anlamında konsol piyanolar kadar yeterli olmamasının, teknik anlamda sorunlar yaratabildiğini söylemişler, elektronik piyano tınısının gerçeklikten uzak olduğunu ifade etmişlerdir. Elektrik ile çalışması, elektriklerin kesildiğinde eğitimin aksamasına neden olmakta, elektronik piyanoların bakımı yaptırılmak istendiğinde servis probleminin olması yaşanan sıkıntılar arasındadır.

Tablo 3.1.11. Güzel Sanatlar Liselerindeki Öğretmenlerin Piyanoların Akort, Bakım ve Onarım ile İlgili Becerileri

Seçenekler	f	%
Kadrolu Akort, Bakım ve Onarım Öğretmeni Var	0	0,0
Bu Alana İlgili Duyan Öğretmenler Var, Onlardan Yararlanıyorum	10	29,4
Öğretmenler Bu Konuda Yararlı Olamıyor	22	64,7
Diğer	0	0,0
Boş	2	5,8
TOPLAM	34	100

Tablo 3.1.11’de ankete katılan GSL’de görüldüğü gibi “Okulunuzda öğretmenlerinizin piyanoların akort, bakım ve onarım sorunları ile ilgili becerileri nedir?” sorusuna % 64,7 oranında GSL öğretmenlerinin bu konuda yararlı olmadıklarını, sadece % 29,4 oranında GSL akort, bakım ve onarıma ilgi duyan öğretmenlerden yararlandıklarını söylemişlerdir. Buna göre, kadrolu akort, bakım ve onarım öğretmenin hiç olmaması, piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptırabilmek için akordör ihtiyacının dışarıdan karşılandığını göstermektedir.

Tablo 3.1.12. Güzel Sanatlar Liselerinde Konser Salonunun Bulunma Durumu

Seçenekler	f	%
Evet	19	55,8
Hayır	15	44,1
TOPLAM	34	100

Tablo 3.1.12’de görüldüğü gibi “Okulunuzda konser salonu var mıdır?” sorusuna ankete katılan % 55,8 oranında GSL konser salonunun olduğunu, %44,1 oranında GSL konser salonunun olmadığını söylemişlerdir.

Tablo 3.1.13. Konser Salonundaki Piyanonun Akordunun Yapılma Durumu

Seçenekler	f	%
Evet	1	2,9
Bazen	4	11,7
Hayır	14	41,1
Her zaman	0	0,0
Hiçbir zaman	0	0,0
Boş	15	44,1
TOPLAM	34	100

Tablo 3.1.13’e göre, ankete katılan 34 GSL arasında “Konser salonundaki piyanonun akordu ve bakımı konser öncesi yapılmakta mıdır?” sorusuna % 41,1 oranında “hayır”, %11,7 oranında “bazen”, %2,9 oranında “evet” cevapları verilmiştir, %44,1 oranında GSL konser salonuna sahip olmadığı için soru cevaplanmamıştır. Buna göre, %41,1 oranında GSL’nin konser öncesi piyanonun akort, bakım ve onarımını yaptırmadıkları, sadece % 2,9 oranında GSL’nin konser öncesi piyanonun akort, bakım ve onarımını yaptırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 3.1.14. Güzel Sanatlar Liselerinde Yetenek Sınavında Kullanılan Piyanonun Türü

Seçenekler	f	%
Kuyruklu Piyano	1	2,9
Konsol Piyano	26	76,4
Elektronik Piyano	7	20,5
TOPLAM	34	100

Tablo 3.1.14'e göre, ankete katılan GSL'de %76,4 oranında "konsol piyano", %20,5 oranında "elektronik piyano" ve %2,9 oranında "kuyruklu piyano" sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre, 79,3 oranında kuyruklu ve konsol piyano sonucuna ulaşılması yetenek sınavından önce piyanonun akort, bakım ve onarımının yapılmasını gerektirmektedir.

Tablo 3.1.15. Güzel Sanatlar Liselerinde Yetenek Sınavında Kullanılan Piyanonun Akordunun Yapılma Durumu

Seçenekler	f	%
Evet	13	38,2
Bazen	2	5,8
Hayır	11	32,3
Her zaman	1	2,9
Boş	7	20,5
TOPLAM	34	100

Tablo 3.1.15'te görüldüğü gibi ankete katılan GSL "Yetenek sınavından önce sınavda kullanılacak piyanonun akordu yapılıyor mu?" sorusuna %41,1 oranında "evet" ve "her zaman", % 32,3 oranında "hayır", % 5,8 oranında "bazen" cevapları verilmiş,

%20,7 oranında GSL yetenek sınavında elektronik piyano kullandığı için soruyu boş bırakmıştır.

Tablo 3.1.16. Yetenek Sınavında Kullanılan Piyanonun Akordunun Yapılmamasının Etkileri

Öğretmen Cevapları	f
Yetenek sınavında kullanılan piyanoların, akort, bakım ve onarımları sınavdan önce yapılmadığı zaman, yetenek sınavları sağlıklı sonuçlar vermemektedir.	4
Konsol piyanonun akort, bakım ve onarımı yapılmadığı zaman elektronik piyano kullanılmaktadır.	2
Her yıl haziran ayında akort, bakım ve onarımı yapıldığı için yetenek sınavından önce akort yaptırılmamaktadır.	3

Uygulanan ankette açık uçlu sorulan “Yetenek sınavından önce sınavda kullanılacak piyanonun akordu yapılıyor mu? Yapılmıyorsa yetenek sınavına olumsuz etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna öğretmenlerin verdiği cevaplar Tablo 3.1.16’ da verilmiştir. Yetenek sınavında kullanılan piyanoların akort, bakım ve onarımları düzenli yapılmadığı zaman, yetenek sınavları sağlıklı sonuç vermemektedir. Konsol piyanoların akordu yapılmadığı zaman elektronik piyano kullanımı tercih edilmektedir. Her yıl haziran ayında akort, bakım ve onarımı yaptırılan piyanoların, yetenek sınavından önce akortlanmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 3.1.17. Güzel Sanatlar Liselerinde Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersinde Kullanılan Piyanonun Türü

Seçenekler	f	%
Kuyruklu Piyano	0	0,0
Konsol Piyano	23	67,6
Elektronik Piyano	11	32,3
TOPLAM	34	100

Tablo 3.1.17'ye göre ankete katılan GSL'den "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersinde kullanılan piyanonun türü nedir?" sorusuna %67,6 oranında "konsol piyano", %32,3 oranında "elektronik piyano" sonucuna ulaşılmış, %0,0 GSL'nin hiç kuyruklu piyano kullanmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 3.1.18. Güzel Sanatlar Liselerinde Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Dersinde Kullanılan Piyanonun Akort, Bakım ve Onarımının Yapılma Durumu

Seçenekler	f	%
Evet	12	35,2
Bazen	1	2,9
Hayır	10	29,4
Hiçbir Zaman	0	0,0
Boş	11	32,3
TOPLAM	34	100

Tablo 3.1.18'e göre ankete katılan GSL'nin "Müziksel işitme okuma ve yazma dersinde kullanılan piyanonun akort, bakım ve onarımı düzenli yapılıyor mu?" sorusuna %35,2 oranında "evet", %29,4 oranında "hayır", %2,9 oranında "bazen" cevabını vermişler, %32,3 oranında GSL elektronik piyano kullanması sebebiyle soruyu boş bırakmıştır.

Tablo 3.1.19. Güzel Sanatlar Liselerinde Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma Dersinde Kullanılan Piyanonun Akortsuz Olmasının Öğrenci Başarısına Etkisi

Öğretmen Görüşleri	f
Aralık, akor ve dikte yazımında müziksel işitme, okuma ve yazmada kavrama sorunlarına neden olmaktadır.	3
Solfej okurken seslerin net algılanamamasına neden olmaktadır.	2
Piyanonun akortsuz olması müziksel işitme, okuma ve yazmayı doğrudan olumsuz olarak etkilemektedir.	4

Uygulanan ankette açık uçlu sorulan “Müziksel işitme okuma ve yazma dersinde kullanılan piyanonun akort, bakım ve onarımı düzenli yapılmıyorsa, bunun öğrencilerin başarısına etkisi konusunda görüşünüz nedir?” sorusuna öğretmenlerin verdiği cevaplar Tablo 3.1.19’da verilmiştir. Verilen cevaplardan, akortsuz piyanonun, öğrencilerin müziksel işitme okuma ve yazma dersini olumsuz etkilediğini, aralık, akor ve dikte yazımında sesleri kavramada sorunlara neden olduğu, solfej okurken seslerin net algılanamadığı sonucuna ulaşılmıştır.

3.2. Akordörler İle Yapılan Görüşme Sonuçlarının Değerlendirilmesi

3.2.1. Uzman Murat Caf İle Yapılan Görüşme Sonuçlarının Değerlendirilmesi (31 Ekim 2013)

1. Akordör olmak için nasıl bir eğitim sürecinden geçtiniz?

Üniversitede müzik öğretmenliği bölümü okuduğum yıllarda, Hayri Akay*, Uludağ Üniversitesine piyanoların akort, bakım ve onarımını yapmak için geldiğinde büyük bir merakla onu izledim. Hayri Akay'ın yanında onu izleyerek çalışmalar yapmaya başladım. Türkiye'de bazı akordörler ile görüşerek onlardan akordörlük ile ilgili bilgiler aldım ve atölyelerine giderek kendimi geliştirmeye başladım. Lise öğrenimimi, meslek lisesinde ağaç işleri bölümünde yaptığım için el becerilerim gelişmişti. Meslek lisesi ağaç işleri bölümünde okumam piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yapmamı ve kavramamı kolaylaştırdı. Daha sonraki yıllarda, yurtdışında piyano firmalarının düzenlediği seminerlere katıldığımda, atölyelerin, meslek liselerinin atölye düzeniyle kurulduğunu fark ettim. Ağaç işlerine karşı el becerilerimin olması piyano akordörlüğüne geçişimi kolaylaştırdı. Müzikal, teknik ve bilgileri, el becerileri ile birleştirme aşamasında yurtdışında seminerlere katılarak, Mehmet Akbulut, Levent Conker ve diğer akordörler ile görüşerek eğitimime devam ettim. 2002 yılında Avusturya'da, Bösendorfer marka piyanonun teknik donanımları seminerine ve 2004 yılında da Steinway& Sons piyano firmasının İsviçreli akort uzmanı Beni ZIGRIST yönetiminde piyano akort, bakım ve onarım seminerlerine katıldım.

2. Türkiye'de piyano akordörlüğü eğitimi hakkında düşünceleriniz nedir?

Türkiye'de, piyano akordörlüğü çoğunlukla konservatuvarların çalgı, bakım ve onarım bölümlerinde öğretilmekle birlikte, usta-çırak ilişkisi ile de öğrenilmektedir. Bir akordörün yanında onun çalışmasını izlemek ve bire bir deneyerek öğrenmenin daha etkin olduğunu düşünmekteyim. Konservatuvarlarda çalgı, bakım ve onarım bölümlerinde yaylı çalgılar, telli çalgılar ve üflemeli çalgılarda daha nitelikli eğitim

* Hayri AKAY: Gazi Eğitim Enstitüsü akort, bakım ve onarım alanında öğretim görevlisi (yaklaşık olarak 1953-1973 yılları arası)

verilirken, piyano akort, bakım ve onarım eğitiminin gelişmesi gerektiği düşüncesindeyim. Konservatuvarlardan yetişen öğrenciler iş imkânı bulamamaktadırlar. Üniversite dönemine kadar el becerileri ile ilgili bir birikimle gelmemiş ise sadece üniversite dönemi piyano akort, bakım ve onarımı öğrenmek ve geliştirmek için yeterli olamamaktadır. Ağaç tanımak, usta çırak ilişkisi içinde olmak müziksel anlamda yeterli olmanın eğitimi daha sonraki yıllarda da devam etmekte ve hemen müziksel sektörün içinde yer alamamaktadırlar.

3. Bir müzik okulunda hangi özellikte piyanolar olmalıdır ve ne kadar sıklıkla akort edilmelidir?

Konser salonlarında kuyruklu piyano ve konser dışında konsol piyanolar kullanılmalıdır. Piyanoların, tuşa dokunuş hassasiyetinin olduğu ve nitelikli ses elde edebileceği, akort, bakım ve onarım işlemlerini kaldırabilecek, çok uzun süre çalışıldığında dahi yıpranmayacak standartlarda seçilmesi gerekmektedir. Bu özellikteki piyanoların fiyatlarının pahalı olması, uzakdoğu markalarının seçilmesine neden olmaktadır. Uzakdoğu yapımı piyanolarda kullanılan ağaç, keçe, tel, ses tahtası, çelik şase diğer piyanolara göre ucuz malzeme kullanılarak üretildiği için sık sık akordun bozulması, mekanik problemlerin oluşmasına neden olmaktadır. Müzik okullarında, piyanolar bütün gün kullanıldığı için kalite niteliğinin iyi olduğu piyanolar seçilmelidir. Fiyat olarak pahalı gözükmelerine rağmen kaliteli olan piyanolar iç malzemelerin uzun süre sorunsuz kullanımı, akort, bakım ve onarım konusunda da rahatlama getirmektedir. Elektronik piyanoların tuş yapımında konsol piyanoya en yakın olması için özel sensörlü ve ağaç mekanikli tuşlar üretiliyor. Ses çıkaran mekanizma “general midi” ya da “general sound” dediğimiz bir sistemle çalışmaktadır. Bu sistemde 0’dan 127’ye kadar belirlenen kayıtlı ses çalınmaktadır. Konsol piyanolarda ise piyanoyu çalan kişinin dokunuşu, pedal kullanımı, piyano çalarken ağırlık hissiyatının olması ton kavramının oluşmasını sağlar. Elektronik piyanoda tuşlar yaylardan yapılmıştır ve bu yayların basıncı hiçbir zaman değişmez. Konsol piyanolarda kaldıraç sistemi vardır ve bu sistem çalan kişinin ifade yeteneğini besler ve piyano çalarken farklı yorumlar oluşmasını sağlar.

Bir müzik okulunda piyanolar her gün uzun saatler kullanıldığı için daha fazla bakıma ihtiyaç duyulmaktadır. Piyanoların akort, bakım ve onarımlarının da sürekli

takip edilip yapılması gerekmektedir. Fakat maddi durum sebebiyle piyanoların akort, bakım ve onarımlar sürekli kontrol edilememektedir. Birinci dönem başı ve ikinci dönem başında ya da en azami durumda yılda bir kere akort, bakım ve onarımlarının yapılması gerekmektedir.

4. Bir piyanonun akort, bakım ve onarımını yapmak için ne kadar süre ayırıyorsunuz?

Bir piyanonun akort, bakım ve onarımını yapmak yaklaşık iki saat zaman almaktadır. Piyanonun kalitesinin düşük olması ya da akordu uzun zaman hiç yapılmamış bir piyanonun akordunu yapmak iki buçuk saat de sürebilir. Bakım ve onarımı düzenli yapılan bir piyanonun akordu bir saatte tamamlanmaktadır. Bir gün için en fazla üç piyano akordunun yapılması yeterlidir. Bir günde, üçüncü piyanodan sonra yapılan piyanoların akordu sağlıklı olmayabilir.

5. GSL'deki piyanoların akort, bakım ve onarımı ile ilgili deneyiminiz nedir?

GSL ile piyanoların akort, bakım ve onarımları konusunda sekiz senedir çalışmaktayım. Özellikle Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi ile çalıştım. Bursa çevresindeki illerde, bazı GSL ile de piyanoların akort, bakım ve onarımları ile ilgili çalışmalarda bulundum. Çalışmalar sonucunda ödeneğin zamanında ve yeteri kadar ödenmemesi GSL ile yaşadığım sorunlardır.

6. Okul yönetimlerinin piyanoların akort, bakım ve onarım işlemleri ile ilgili tutumları hakkında görüşleriniz nedir?

GSL'de piyanoların akort, bakım ve onarımları ile ilgili bilgiye sahip olmayan yöneticiler maddi yükümlülük sebebiyle piyanoların akordunu yaptırmaktan kaçınmaktadırlar. Bu durum, piyanoların her sene daha çok yıpranmasına neden olmaktadır. Piyanolar keman ya da ud gibi eskidikçe daha kaliteli kullanılabilen enstrüman değildir. Piyano eskidikçe kullanılamaz duruma gelebilir. Piyano kalitesinin korunması için, piyanonun bakım ve onarımlarının düzenli olması gerekir. Yöneticiler, maddi imkânsızlık nedeniyle piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptıramıyorlar

ve malzeme temin edemiyorlar. Piyanolara farklı farklı bakım gerekirken sadece akort ve küçük işlemler ile geçiştirilmeye çalışılıyor. Oysa birçok piyanonun akort, bakım ve onarımına kapsamlı olarak ihtiyacı vardır. Birçok GSL’de akort, bakım ve onarımı hiç yapılmayan piyanoların olduğunu söyleyebilirim.

7. GSL’de piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarının çözümü için nasıl bir öneri getirilebilir?

Türkiye’de GSL’de piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapımı konusunda sıkıntılar yaşanmaktadır. Birçok GSL maddi imkânsızlık nedeniyle piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptıramamaktadır. Bu durum GSL’de akordör kadrosunun açılmasıyla, her GSL’de bir akordörün olması, akort, bakım ve onarım için resmi bütçe ayrılması ya da GSL’nin piyanolarının akort, bakım ve onarımlarının yapılması için devletin görevlendirdiği birkaç akordörün bölge bölge dolaşarak GSL’deki piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapılması ile çözüme kavuşabilir.

1.2.2. Prof. Mehmet AKBULUT İle Yapılan Görüşme Sonuçlarının Değerlendirilmesi (29 Kasım 2013)

1. Akordör olmak için nasıl bir eğitim sürecinden geçtiniz?

Gazi Eğitim Enstitüsünde öğrenciliğim sırasında, Hayri Akay’ın piyano akort, bakım ve onarım derslerinde çok ilgilidim. Bu alanda açılan asistanlık sınavını kazanarak altı yıl Hayri Akay önderliğinde çalışmalara başladım. Asistanlık sürecinde Ankara Devlet Konservatuvarında öğretim görevlileri olan İbrahim Sakarya, Cafer Açın ve Bahri Yakut ile de çalışmalar yaptım. Altı yıl asistanlık sürecini tamamladıktan sonra Gazi Eğitim Enstitüsünde piyano akort, bakım ve onarım öğretmenliği görevime başladım. Mesleki gelişmeme en çok katkı sağlayan durum, değişik piyanoları tanımam ve onların yapısal özelliklerine göre çalışmalar yapmam olmuştur. 2010 ve 2011 yıllarında Almanya’da Stainweg firması ile akort, bakım ve onarım seminerlerine katıldım. Çekoslavakya’da Bohemia fabrikasında ve Almanya’da Bechstein fabrikalarına inceleme gezilerinde bulundum.

2. Türkiye’de piyano akordörlüğü eğitimi hakkında düşünceleriniz nedir?

Konservatuvarlarda piyano akort, bakım ve onarım alanlarının daha işlevsel hale getirilmesi gerekmektedir. Daha fazla öğrenci alımı gerçekleştirilerek, akordörlük eğitiminin kurumsal bir çerçevede gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır. Türkiye’de bu alanla ilgili iki ya da üç üniversitenin olması gereksinimi karşılamamaktadır. Piyano, akort, bakım ve onarım alanlarının olduğu fakat bazı yıllar öğrenci alımının gerçekleştirilemediği konservatuvarların olması sınırlı sayıda akordör yetişmesine neden olmaktadır. Konservatuvarların bu alanda her yıl bir ya da iki öğrenci mezun ettiği düşünüldüğünde bu alanda yeterli sayıda akordör yetiştirilemediğini göstermektedir. Müzik Öğretmenliği alanlarında da akort, bakım ve onarım dersleri iki döneme çıkartılarak öğrencilerin piyanoyu tanımaları ve piyanoların bazı bakımlarını yapabilmeleri sağlanmalıdır.

3. Bir müzik okulunda hangi özellikte piyanolar olmalıdır ve ne kadar sıklıkla akort edilmelidir?

Müzik okullarında piyanolar 115 cm. yükseklikten başlamalıdır. 115 cm.den yüksek piyanoların ses volümü daha yüksek olacağı için eğitim amacı ile daha etkin kullanılmaktadır. Piyanoların ses tahtası *masif ağaç olmalıdır. Kullanılan malzemeler uzun süre kullanıma dayanıklı olmalıdır. Çekiç başlıkları, çekiç derileri, susturucu keçeleri, yuvarlak ve oval çivi, rondelalar, yuvarlak çivi yatak çuhaları, itme dili yastık keçeleri renler kalitesinde olmalıdır. Alınacak piyanoların markası piyano yapılırken döküm sırasında şase üzerinde yazılmalıdır. Bu alınacak piyanonun markasının gerçek olduğunun göstergesidir.

İklim değişiklikleri düşünüldüğünde piyanoların en az altı ayda bir akort, bakım ve onarımlarının yaptırılması gerekmektedir. Bir müzik okulunda piyanoların gün içerisinde kullanım süreleri düşünüldüğünde akort, bakım ve onarımlarının kontrolleri sık sık yapılmalıdır. Müzik okullarında akordör kadrosunun olmaması piyanoların akort, bakım ve onarımlarını gereken sıklıkla yapılamamasına neden olmaktadır. Müzik okulunda eğitimin sağlıklı işleyebilmesi için piyanoların en az altı ayda bir akort, bakım ve onarımlarının yaptırılması gerekmektedir.

* Masif ağaç: orijinal, ağacın kendisi

4. Bir piyanonun akort, bakım ve onarımını yapmak için ne kadar süre ayırıyorsunuz?

Her piyanonun durumuna göre akort, bakım ve onarım için ayrılan süre değişkenlik göstermektedir. Piyanolarda çivi değişimi, çekiç rötuşu, pim değişimi, çuha değişimi gibi bakımlar gerekiyorsa bakım süreleri üç günden üç haftaya kadar uzayabilir. Dış boyası için bir işlem yapılacaksa en az bir aylık bir süreye ihtiyaç vardır. Yeni piyanolar 442 frekans ile akortlanmalıdır. Çünkü, yeni piyanoların akordu yerinde uzun süre kalmaz ve frekans sayısı 440'tan daha aşağıya düşer. 442 frekans ile akortlandığında frekans sayısı düşse bile bir iki akort sonra akordu uzun süre 440 frekansta kalabilecek duruma gelebilir. Bir piyanonun sadece akordu için iki ya da iki buçuk saat gerekmektedir. Yine de uzun süre akordu yapılmamış bir piyanonun durumuna göre süreler değişkenlik göstermektedir. Bir akordör, bir günde en çok dört piyanonun akordunu yapmalıdır. Dört piyanodan sonra yapılan piyanoların akordu tam olmayabilir.

5. GSL'deki piyanoların akort, bakım ve onarımı ile ilgili deneyiminiz nedir?

GSL açıldığı zamandan itibaren Ankara GSL, Denizli Hakkı Dereköylü GSL, Antalya ATSO GSL, Bolu GSL, Eskişehir Atatürk GSL, Karabük Safranbolu İMKB GSL, Bursa Zeki Müren GSL, Zonguldak Ereğli Erdemir GSL, Çankırı Selahattin İnal GSL, Kırıkkale TEK GSL, Isparta GSL, Balıkesir Kadriye Kemal Gürel GSL ile resmi ya da özel olarak çalıştım. Özel çalıştığım zamanlarda ödemeler okul aile birliğinin yardımı ile yapıldı. GSL'de piyanoların akort, bakım ve onarım işlemleri için tutanak tutulamaması sebebiyle faturalar bir firma aracılığı ile kesilebilmekte, bir firma bulunamadığı durumlarda ödemeler sıkıntılı olmaktadır. Piyanoların akort, bakım ve onarım çalışmalarının faturada gösterilememesi akordörün karşılığını alamamasına neden olmaktadır.

6. Okul yönetimlerinin piyanoların akort, bakım ve onarım işlemleri ile ilgili tutumları hakkında görüşleriniz nedir?

İsmini verdiğim okullardaki bütün yöneticiler çalıştığım süre içerisinde çok ılımlı yaklaşımlarda bulunmuşlardır. GSL’de, yöneticileri, piyanoların akort, bakım ve onarım işlemlerinin gerekliliğine ikna eden GSL öğretmenleridir. GSL’de çalışmalarım başladığında ödeme sıkıntısı dışında hiçbir sorun ile karşılaşmadım.

7. GSL’de piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarının çözümü için nasıl bir öneri getirilebilir?

Konservatuvarlarda piyano akort, bakım ve onarım bölümlerinin daha etkin çalışmalarında bulunması, öğrenci sayılarının artırılması ve öğrencilere bu alanla ilgili iş imkânlarının sağlanması gerekmektedir. İş imkânı olduğu sürece piyano akort, bakım ve onarım bölümlerine talep de artacaktır. Türkiye’de müzik bölümleri ve piyanolar artarken piyanonun en temel ihtiyacı olan akort, bakım ve onarımlarını gerçekleştirecek akordör yetiştirme programları yetersiz kalmaktadır. GSL piyanoların akort, bakım ve onarımlarını kendi imkânları dahilinde dışarıdan karşılamaktadır ve tanıdığım bütün GSL bu konu ile ilgili sıkıntı yaşamaktadır. Konservatuvar mezunu akordör, GSL’de kadrolu iş imkânı bulabilirse, GSL’nin akort, bakım ve onarım sıkıntısı çözüme kavuşmuş olur. Her GSL’nde kadrolu akordörün olması bir atölyenin de kurulmasına ve çalgı, bakım ve onarım işlemlerinin de atölyede yapılması, sorunların yerinde çözülmesine olanak sağlar.

1.2.3. Haluk ORPAK İle Yapılan Görüşme Sonuçlarının Değerlendirilmesi (13 Aralık 2013)

1. Akordör olmak için nasıl bir eğitim sürecinden geçtiniz?

1980 yılında İzmir Devlet Konservatuvarı piyano akort, yapım ve onarım bölümünü kazanarak, akordör eğitimime başladım. O yıllarda Kültür Bakanlığına bağlı olduğu için yedi yıllık bir eğitim süreci vardı. Üniversite de Abdullah Arsever ve İsmail Bütev’den eğitim aldım. Üniversiteden mezun olduktan sonra 1987 yılında, Viyana’da Bösenderfer piyano firmasında master programımı tamamladım. Master programı

bitiminde Türkiye'ye geri gelerek İzmir Devlet Opera ve Balesinde akordör kadrosu için açılan sınavı kazanarak meslek hayatıma başladım. 1987 yılından itibaren İzmir Devlet Opera ve Balesinde piyano akordörü olarak çalışmaktayım. 26 yıldır İzmir festivallerinin konser akordörlüğünü yapmaktayım.

2. Türkiye'de piyano akordörlüğü eğitimi hakkında düşünceleriniz nedir?

Türkiye'de bu alanda eğitim yeterli değildir. İzmir Devlet Konservatuvarında piyano akort, bakım ve onarım bölümü olmasına rağmen, bölüme her yıl öğrenci alımı gerçekleşmemektedir. İzmir Devlet Konservatuvarında piyano akort, bakım ve onarım bölümü açık olmasına karşın, bölüm en son 2005 yılında öğrenci alımını gerçekleştirmiştir. Piyano akordörlerinin, piyano akort, bakım ve onarım eğitiminin yanında, piyano çalabilmesi ve temel müzik bilgilerinin de olması gerekliliğinden bu alanda konservatuvar eğitimi şarttır. 2005 yılından itibaren öğrenci alımının gerçekleşmemesi, yeni piyano akordörlerinin yetişememesine neden olmaktadır.

3. Bir müzik okulunda hangi özellikte piyanolar olmalıdır ve ne kadar sıklıkla akort edilmelidir?

Müzik okullarında, piyanolar, akort, bakım ve onarımının uzun süre dayanabileceği kalitede olmalıdır. Günümüzde fiyatlarının düşük olması sebebiyle Çin üretimi piyano markaları daha fazla tercih edilmektedir. Dayanıklılığı ve kalitesi düşük Çin yapımı piyanoların tercih edilmesi piyanoların bakım ve onarım ihtiyacını daha da arttırmaktadır. Derslerde ve çalışmalarda piyanoların saatlerce kullanılması, müzik okullarında dayanıklılığı ve kalitesi yüksek piyanoların seçimini gerektirmektedir. Avrupa markalı piyanoların fiyatları, diğer piyano markalarından pahalı olmasına rağmen akort, bakım ve onarımının uzun süre dayanabilmesi piyanoların nitelikli kullanılmasını sağlamaktadır. Müzik okullarında, konsol ve kuyruklu piyanoların yanında, elektronik piyanolar da kullanılmaya başlanmıştır. Pratik kullanıma uygun gözükmese de, elektronik piyanolar en fazla on yıl kullanılabilir. Elektronik piyanolarda yıllar içerisinde devre değişikliği olmaktadır. Devre değişikliklerinin olması sebebiyle, birkaç yıl sonra arıza olduğunda elektronik devreler bulunamamaktadır. Bu durum elektronik piyanonun tamir edilememesine neden olmaktadır. Elektronik

piyanoların fiyatları daha düşük olmasına rağmen, kullanım süreleri düşünüldüğünde konsol piyanolardan daha maliyetli olmaktadır.

Piyanolar ahşap ve demir malzemeler ile yapıldığı için ısı farklılıklarından çabuk etkilenir. Bu ısı farklılıkları tellere yansır ve akordu değiştirir. Mevsim değişiklikleri olduğunda, piyanolara, en az altı ayda bir akort, bakım ve onarım yapılmalıdır. Gün içerisinde kullanım süresi ve bulunduğu fiziki koşullara göre daha da sıklık gösterebilir.

4. Bir piyanonun akort, bakım ve onarımını yapmak için ne kadar süre ayırıyorsunuz?

Piyanoların, akort, bakım ve onarımı düzenli yapılıyor ise, bir piyanonun iki ya da üç saat arası akort, bakım ve onarımı yapılabilir. Bir günde en fazla üç piyanonun akort, bakım ve onarımı yapılabilir. Bir günde, üç piyanodan daha fazla piyanonun akordu yapılırsa, akort kalitesi olmaz ve piyanonun akordu çabuk bozulur.

5. GSL'deki piyanoların akort, bakım ve onarımı ile ilgili deneyiminiz nedir?

İzmir Işılay Saygın Güzel Sanatlar Lisesi ve çevre illerdeki Güzel Sanatlar Liseleri ile piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapımı için nadiren de olsa çalıştım. Çalıştığım Güzel Sanatlar Liselerinde ödenek konusunda sıkıntılar yaşanmaktadır. Birçok ödeneği aylar sonra alabildim. Piyanoların bakım ve onarım işlemleri için de ayrıca bir ücret gerekmesine rağmen, okullardaki yöneticiler piyano bakım ve onarım ücretini, akort ücretinin içine dâhil etmektedirler. Bu durumda bir piyano akordunun yapımı iki ve üç saat arası sürerken, bakım ve onarım işlemleri ile bir piyanonun akort, bakım ve onarım işlemi birkaç saati alabilmektedir. Yapılan ödeneğin yine aynı miktarda olması, çalıştığım okullarda bazı işlemleri ücret karşılığı almadan yapmama neden olmuştur.

6. Okul yönetimlerinin piyanoların akort, bakım ve onarım işlemleri ile ilgili tutumları hakkında görüşleriniz nedir?

Güzel Sanatlar Liselerindeki öğretmenler, piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapılması gerekliliği konusunda okul yöneticilerini ikna etmektedirler. Okul yöneticileri ikna olmuş ise piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yapmak için Güzel Sanatlar Liselerine akordörler gitmektedir. Okul yöneticileri piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapılması gerekliliğine ikna olsa bile ödeneğin olmamasından dolayı akordörleri çağırılmamaktadırlar. Güzel Sanatlar Liselerine, piyanoların akort, bakım ve onarımları için ödenek gönderilmemesi, ödemenin okul aile birliği tarafından yapılmasını sağlamaktadır. Okul aile birliğinde ödeneğin olmadığı durumda, akordörlere ödeme de gerçekleştirilememektedir. Güzel Sanatlar Liselerindeki yöneticiler piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapımı için MEB'den ödenek talep etmelidir.

7. GSL'de piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarının çözümü için nasıl bir öneri getirilebilir?

Güzel Sanatlar Liselerinde piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarını yıllardır yaşamaktayız. Okul yönetimlerinin, piyanoların akordünün yapımı için öğretmenler tarafından ikna edilmesi, piyanoların akort, bakım ve onarımları için ödenek ayarlanması gibi durumlar nedeni ile akordörün, Güzel Sanatlar Liselerinde piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptığı zamana kadar bütün piyanolar ihmal edilmektedir. İhmal edilen piyanolar, öğrencilere eksik hizmet olarak yansımaktadır. Bu durumu engellemek için MEB tarafından Güzel Sanatlar Liselerine kadrolu akordör alınmalıdır ve Güzel Sanatlar Liselerinde bir atölye kurulmalıdır. Güzel Sanatlar Liselerinde, kadrolu akordörün bulunması mevcut sorunları zamanında çözüme ulaştırır. Piyanoların tuşların takılması, pedalın çalışmaması, piyanoların içinin temizlenmesi gibi bakım sorunları ile de daha fazla ilgileneceği için piyanoların kullanım ömrü uzar ve eğitim kalitesi artar.

3.3. Piyano Öğretmenleri İle Yapılan Görüşme Sonuçlarının Değerlendirilmesi

3.3.1. Samsun İlkadım Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Öğretmeni Ayşe Sibel BÜYÜKÖZER İle Yapılan Görüşme Sonuçlarının Değerlendirilmesi (22 Haziran 2013)

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılmasında okul idaresi tarafından gereken ilgi gösterilmemektedir. Okul idaresine piyanoların akort, bakım ve onarımı talebinde bulunulduğunda, piyanoların akort, bakım ve onarımını yapmak için akordörün gelmesine rağmen bütün piyanoların akortları gerektiği gibi yapılmamaktadır.

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılmaması dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?

Piyano dersindeki performansımı çok etkilemektedir. Gerektiği gibi piyano çalışmalarımı yapamamaktayım, piyanonun telinin eksik olmasından kaynaklı motivasyon sorunu yaşamaktayım. Çalınacak notaların eksik duyulması eser çalışırken bütünlüğün oluşmamasına neden olmakta ve çalınan eserin tam olarak istenildiği gibi çalışılmamasına sebep olmaktadır.

Akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?

Öğrencilerin derse karşı olan motivasyonunu etkilemektedir. Çalışılan eser akordu olmayan ya da onarıma ihtiyacı olan bir piyano ile çalışıldığında piyano çalma hazzına ulaşamamaktadır.

Piyanoları akort ettirmek istediğinizde bir akordöre erişim kolaylığınız ne ölçüdedir?

Üniversitede akort, bakım ve onarım öğretmeninin olması ve Samsun'da alaylı bir akordörün olmasından dolayı ulaşım imkanımız vardır. Akordörlere ulaşım imkanının olmasına rağmen bütün piyanoların akort, bakım ve onarımı için gereken ilgi gösterilmemektedir.

3.3.2. Çankırı Selahattin İnal Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Öğretmeni Zeliha KIRATLIOĞLU İle Yapılan Görüşme Sonuçlarının Değerlendirilmesi (22 Haziran 2013)

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?

Okul yönetimi okula gelen ödeneğin piyanoların akort, bakım ve onarımı için kullanılamayacağını söylediğinden ve piyanoların akordu için ayrı bir ödenek gelmediğinden ekonomik sorunlar yaşıyoruz ve gerektiğinde akort yaptırıyoruz.

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılmaması dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?

Üç ya da dört yılda bir akordu yapılabildiği için piyanodaki seslerin bazıları fazla bozulabiliyor. Bu durumda öğrenciyi dinlerken yanlış nota çaldığımı düşünebiliyorum. Böylelikle dersteki motivasyonum düşüyor.

Akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?

Öğrencilerin çalışma düzenlerini ve isteklerini çok etkilemektedir. Piyanonun akordunun olmaması, bazı piyanolarda tuşun çalışmaması ya da telin kopması gibi durumlarda öğrenci çalıştığı esere gerektiği gibi konsantre olamamaktadır.

Piyanoları akort ettirmek istediğinizde bir akordöre erişim kolaylığınız ne ölçüdedir?

Piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapılabilmesi için gereken ödenek ayrıldığı zaman akordörler şehir dışından kolaylıkla gelebiliyor. Akordörler şehir dışından geldiği için piyanoların akort, bakım ve onarımını bir gün içerisinde yapmaktadırlar. Bütün piyanoların akort, bakım ve onarımının bir gün içerisinde yapılması, piyanoların akort, bakım ve onarımının gerektiği gibi yapılamamasına neden olmaktadır. Kısa bir süre sonra bazı piyanoların tekrar bakıma ihtiyacı olmaktadır.

3.3.3. Denizli Hakkı Dereköylü Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Öğretmeni Mehtap ÂLİM İle Yapılan Görüşme Sonuçlarının Değerlendirilmesi (22 Haziran 2013)

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?

Piyanoların akordunu yaptırmak istediğimizde okul yönetiminden gereken desteği görememekteyiz. Bu durumun en büyük etkeni maddi imkansızlıkların olmasıdır. Piyanoları üç ya da dört senede bir akort yaptırılabilir. Piyanoların akort, bakım ve onarımı için öğretmenlerin kermes düzenleyerek okul aile birliğine ekonomik kaynak oluşturma çabaları da okul yönetimi tarafından gerektiği gibi piyanolar için kullanılmamaktadır.

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılmaması dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?

Öğrenci ile yaptığım dersin verimliliğini düşürmektedir. Gerektiği gibi çalınan esere motive olamamaktayım.

Akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?

Öğrenciler müziksel işitmede akortsuz piyanoyu kolaylıkla ayırt edebilecek düzeydedirler ve bu durumda piyano çalışırken konsantreleri bozulabiliyor.

Piyanoları akort ettirmek istediğinizde bir akordöre erişim kolaylığınız ne ölçüdedir?

Denizli Pamukkale Üniversitesinde akordör olmasından dolayı akordöre ulaşım rahatlığımız vardır. Bazen İzmir'deki akordörlerle de çalışmaktayız. Fazla piyano sayımız olduğu için akordörler piyanoların akort, bakım ve onarımlarını birkaç gün boyunca yapabiliyorlar. Bu durumda yol masrafı, kalınacak yer masrafı ve akort masrafı eklendiğinde çok ciddi ekonomik sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Gazi Üniversitesinde iki dönem boyunca piyano bakım ve onarım derslerini uygulamalı olarak almamdan dolayı piyanoların bakımlarını yapabiliyorum. Piyano tuşları çıktığında tuşları takabiliyor, bütün tuşları çıkartıp piyanoların içini elektrik süpürgesi ile süpürüp bakımını yapabiliyorum. Tellerle ilgili sorunları gidermeye çalışıyorum. Piyanoların akordu dışında bakımlarını kendi imkanlarımız içerisinde halletmeye çalışıyorum.

3.3.4. Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Öğretmeni Oya YASDIMAN DİNÇER İle Yapılan Görüşme Sonuçlarının Değerlendirilmesi (18 Kasım 2013)

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?

Bakanlığın, piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yaptırılması için ayrı bir ödenek göndermemesi sebebiyle okul idaresi bu konuda isteksiz bir tutum göstermektedir. Okula gelen ödenek, okulun geneline ait masraflar için kullanıldığından okul idaresi piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptırmak için gelen ödenekten bütçe ayırmak istememektedir.

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılmaması dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?

Pedalı bozuk bir piyano ile ders yapıldığı zaman pedal konusunu anlatamıyoruz. Pedal kullanılması gereken yerde pedalın kullanılmaması, piyanoda çalınan eserin tam çalınmamasına ve diğer enstrümanlara piyano ile eşlik yaparken pedal kullanılmaması eserin anlatımının değişmesine neden olduğundan ders işlerken ya da eşlik yaparken

motivasyonum düşmektedir. Piyanodaki susturucuların çalışmaması müziksel işitme, okuma ve yazma derslerinde ve piyano dersinde çalınan notaların uzamasına neden olmakta böylelikle sus işaretlerinin yapılıp yapılmadığının anlaşılmasını zorlaştırmaktadır.

Akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?

Piyanodaki bazı tuşların, pedalin ve susturucuların çalışmaması, piyanoda eser çalışırken bütünlüğü bozmakta ve müziksel hazdan uzaklaştırmaktadır. Akordu olmayan piyano ile yapılan müziksel işitme okuma ve yazma derslerinde, öğrenciler çok yakın seslerin algılanmasında, aralık ve akor duyularında sorunlar yaşamaktadırlar.

Piyanoları akort ettirmek istediğinizde bir akordöre erişim kolaylığınız ne ölçüdedir?

Bursa'da akordöre ulaşım imkânımız olmasına rağmen, okuldaki piyanoların akort, bakım ve onarımlarını gerektiği zamanlarda yaptıramamaktayız. Okul yönetiminin gerektiği kadar bütçe ayıramaması nedeniyle, belli zamanlarda en kötü piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptırabiliyoruz. Bütün piyanoların akort, bakım ve onarımını yaptırabilmek için gereken bütçeyi okul idaresi karşılayamamaktadır. Bursa'da akordör olmasına rağmen, ekonomik yetersizlik nedeni ile bütün piyanoların akort, bakım ve onarımlarını iki seneden daha uzun sürede yaptırabiliyoruz.

3.3.5. Bartın Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Öğretmeni Ayşe TUNÇER İle Yapılan Görüşme Sonuçlarının Değerlendirilmesi (22 Kasım 2013)

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?

Okul yönetimleri piyanoların akort, bakım ve onarımı konusunda isteksiz bir tutum göstermektedirler. Piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapılamamasının maddi yetersizlik nedeniyle olduğu söylenmektedir.

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılmaması dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?

Eser çalışırken istenilen hedefe ulaşmamı engelliyor. Piyanoların akort, bakım ve onarımının olmaması, eserin nitelikli çalışmasını engelliyor.

Akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?

Öğrencinin motivasyonunu ve öğrenciye kazandırılması gereken kazanımları olumsuz yönde etkilemektedir.

Piyanoları akort ettirmek istediğinizde bir akordöre erişim kolaylığınız ne ölçüdedir?

Bartın'da akordör olamaması sebebiyle şehir dışından gelmektedir. Okulun ekonomik durumuna göre piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptırmamız değişkenlik göstermektedir. Her yıl piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptıramıyoruz.

3.3.6. Kocaeli Hayrettin Gürsoy Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Öğretmeni Esin TURHAN İle Yapılan Görüşme Sorularının Değerlendirilmesi (26 Kasım 2013)

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?

Okul yönetimimiz çok sık değişmektedir. Piyanoların akort, bakım ve onarımları masraflı olduğu için her idareci isteksiz bir tutum sergilemektedir. İdarecileri, piyanoların akort, bakım ve onarımının gerekliliği konusunda öğretmenler ikna etmektedirler. Eğer okul yönetimi ikna olabilirse, çözüm üretilmeye çalışılmaktadır.

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılmaması dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?

Akort, bakım ve onarımı olmayan bir piyano ile ders yapmak motivasyonumu çok düşürmektedir. Tuşu takılan bir piyano ile ders yapıyorsam, çalışılan eserden tam anlamıyla sonuç alamıyorum. Bu durum, piyano çalışmada ve derslerde isteksizlik oluşmasına neden oluyor. Akordu olmayan bir piyano ile çalışıyorsam, müzikalite elde edemiyorum ve verimim düşüyor. Piyanoların akort, bakım ve onarımlarını sorun olduğunda hemen yaptırılmamak bütün bir yıl bu problemler çerçevesinde çalışmama neden olmaktadır.

Akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?

Piyanonun akort, bakım ve onarım sorunlarından ortaya çıkan kötü ses rengini öğrenci de anlıyor ve dersteki motivasyonu kötü etkileniyor. Eğitim aşamasında olan öğrencilerin akordu bozuk bir piyano ile çalışmalarını müziksel işitmeyi de olumsuz etkilemektedir.

Piyanoları akort ettirmek istediğinizde bir akordöre erişim kolaylığınız ne ölçüdedir?

Bulduğumuz şehirde akordör olmaması sebebiyle İstanbul'dan akordör gelmektedir. Piyanoların altı ayda akort, bakım ve onarımlarının yapılması gerekliliğine rağmen piyanoların akort, bakım ve onarımları en az iki senede bir yapılabilir.

3.3.7. Balıkesir Kadriye Kemal Gürel Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Öğretmeni Arzu AKAY AKA İle Yapılan Görüşme Sorularının Değerlendirilmesi (28 Kasım 2013)

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?

Okul yönetimi, piyanoların akort, bakım ve onarım masraflarını karşılayabilecek durumda ise istekli bir tutum sergilemektedir. Fakat, piyanoların akort, bakım ve onarımları, istediğimiz zaman yapılamayabiliyor. Bu durumun en temel nedeni ekonomiktir.

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılmaması dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?

Piyanoların akort, bakım ve onarımlarının olmaması, piyano çalışırken ve ders işlerken isteksizlik oluşmasına ve piyano çalışırken keyif alamamak belli bir süre sonra çalışmaktan vazgeçmeye sebep olmaktadır.

Akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?

Öğrencinin performansında ve güveninde sorunlar oluşuyor. Piyanonun akordunun olmaması, çalışırken doğru notayı çalıp çalmadığını bile öğrenciye sorgulatabiliyor ve öğrencide motivasyon düşüklüğüne neden oluyor. Öğrenciler diğer enstrümanlarına piyano ile eşlikli çalışıyorlarsa, piyano ile çalgı arasında ses farklılıkları olmaktadır.

Piyanoları akort ettirmek istediğinizde bir akordöre erişim kolaylığınız ne ölçüdedir?

Balıkesir’de akordör olamaması sebebiyle, akordör şehir dışından gelebilmektedir. Piyanoların akort, bakım ve onarımlarını iki yıldan daha uzun sürede yaptırabilmekteyiz.

3.3.8. Zonguldak Ereğli Erdemir Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Öğretmeni Mustafa EREN İle Yapılan Görüşme Sorularının Değerlendirilmesi (2 Aralık 2013)

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?

Okul yönetimimiz, imkânlar dâhilinde piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yapmaya çalışmaktadır. Okulumuzda on konsol piyano bulunmaktadır. Piyanolarımızın, genellikle üç ya da dört senede bir akort, bakım ve onarımları yapılmaktadır.

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılmaması dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?

Piyano dersindeki motivasyonumu düşürmektedir. Eser çalışırken ya da öğrenciyi çalıştırırken, tınılardan istediğim kaliteyi elde edemediğim için farklı bir eser çalışıyorum ya da çalıştırıyorum hissi uyandırmaktadır.

Akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?

Öğrencileri en çok müziksel işitme derslerinde etkilemektedir. Özellikle dokuzuncu sınıf öğrencilerinin yeni müziksel işitme, okuma ve yazma becerilerinin geliştiğini düşünürsek, akortsuz bir piyano ile yapılan ders olumsuz sonuçlar vermektedir.

Piyanoları akort ettirmek istediğinizde bir akordöre erişim kolaylığınız ne ölçüdedir?

Piyanolarımızın, akort, bakım ve onarımları üç sene önce Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi öğretim görevlisi tarafından yapıldı. Bir hafta önce de Gazi Üniversitesi Öğretim Görevlisi Prof. Mehmet Akbulut tarafından yapıldı. Okulumuzda piyanoların akort, bakım ve onarımı için ödenek bulunduğu takdirde, akordöre ulaşım imkanımız vardır.

3.3.9.Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Öğretmeni Meral Sevgi MISIRCI İle Yapılan Görüşme Sorularının Değerlendirilmesi (9 Aralık 2013)

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?

Okul yönetimi, piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptırabilecek ekonomik duruma sahip ise olumlu bir tutum göstermektedir. Fakat piyanolar, istenilen sürede akort, bakım ve onarım işlemleri görememektedirler. Okul yönetiminin piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptıramadığı zaman, piyano öğretmenleri, okuldaki konser etkinliklerini biletli satarak ve kermes düzenleyerek ekonomik kaynak sağlamaya çalışmaktadır. Buralardan elde edilen gelirler ile piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptırmaya çalışıyoruz.

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılmaması dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?

Öğrencilere, piyano ile diğer çalgılarına eşlik ediyorsam akort tutarsız duyulmaktadır. Özellikle tuşu takılan, pedalları çalışmayan piyano ile ders yaptığım zaman, öğrencilere hedef kazanımları kavratamadığımı düşünmekteyim.

Akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?

Öğrencilerin en temelde isteğini ve çalışma şevkini kırmaktadır. Müziksel işitme, okuma ve yazma derslerini tamamen olumsuz etkilemektedir. Piyano çalışırken, müziğe konsantre olmaktan uzaklaştırmakta ve öğrencinin akordu ya da tuşu bozuk seslere konsantre olmasını sağladığı için müziği hissetmekten uzaklaştırmaktadır.

Piyanoları akort ettirmeniz istediğinizde bir akordöre erişim kolaylığınız ne ölçüdedir?

Piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptıracağımız zaman Ankara'dan akordör çağırırmaktayız. Fakat ekonomik durum nedeni ile istediğimiz zaman piyanoların

akort, bakım ve onarımlarını yaptıramıyoruz. Okulumuzda bulunan onbeş piyanonun akort, bakım ve onarımını iki yılda bir yaptırabiliyoruz.

3.3.10.Edirne Güzel Sanatlar Lisesi Pişano Öğretmeni Burçin DOĞANGÜZEL İle Yapılan Görüşme Sorularının Değerlendirilmesi (16 Aralık 2013)

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?

Okul yönetimimiz piyanoların akort, bakım ve onarımı konusunda ilgilidir. Fakat bulunduğumuz şehirde akordörün olmaması piyanoların bakım ve onarımlarında oluşan hasarların yerinde çözülememesine neden olmaktadır. Okul yönetimimiz yılda bir bütün piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptırmaya çalışmaktadır. Ekonomik yetersizlikler, akordörün yol ve kalma masrafları eklendiğinde daha da arttığı için bazen iki yılda bir akort, bakım ve onarım işlemleri yaptırılılabilmektedir.

Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılmaması dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?

Derslerimi işlerken isteksizlik oluşmasına ve motivasyon eksikliğine neden olmaktadır. Her gün aynı bozuk sesleri duyarak ders yaptığım için sınırlarım bozulmaya başladı.

Akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?

Öğrenciler, tuşu takılan bir piyano ile çalışıyor ise çok sinirleniyor ve çalışmaktan vazgeçmek istiyorlar. Özellikle müziksel işitme, okuma ve yazma derslerini olumsuz etkiliyor. Yakın aralıklı seslerde seslerin tam anlaşılmasına neden olmaktadır. Bu durumda derste kazandırılması gereken kazanımlar eksik kalmaktadır.

Piyanoları akort ettirmek istediğinizde bir akordöre erişim kolaylığınız ne ölçüdedir?

Edirne’de akordörün olmaması sebebiyle Ankara’dan akordör çağırıyoruz. Yılda bir ya da iki yılda bir çağırabildiğimiz için, bazı sorunların halledilmesini beklemek biraz zaman alabiliyor.

BÖLÜM IV

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma ile ortaya çıkan bulgu ve yorumlara dayalı sonuçlar ifade edilmiştir.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinde bulunan toplam 522 piyanonun 361'i konsol piyanodur. Buna göre Güzel Sanatlar Liselerinde %70 oranına yakının konsol piyano olduğu anlaşılmıştır.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinde, piyanoların akort, bakım ve onarım işlemlerinin %50 oranında müzik bölüm şefi, %35,2 oranında okul yönetimi tarafından yürütüldüğü belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinde, piyanoların akort, bakım ve onarımlarının sadece %2,9 oranında altı ayda bir yapıldığı belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinde, piyanoların akort, bakım ve onarımları, %50 oranında, okul yönetimlerinin tanıdıkları akordörler tarafından yapılmaktadır.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinde %58,7 oranında akordör bulmakta zorluk yaşandığı belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinin, %75 oranında parasal kaynak oluşturmakta zorlandıkları için akordör bulamadıkları belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinin, %58,8 oranında “bunu meslek edinen” akordörleri çağırdıkları tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinde, piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptıracak parasal kaynak, %55,8 oranında okul aile birliği karşılanmaktadır. Bu durum, Güzel Sanatlar Liselerinin kendi imkânlarıyla oluşturduğu ekonomik kaynağı, okul aile birliği tarafından piyanoların akort, bakım ve onarımı için kullanıldığını göstermektedir. Okul aile birliğinde ekonomik kaynak oluşturulamıyorsa piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapılamadığı ya da büyük güçlüklerle ya da uzun aralıklar ile yapılabildiği anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinde, elektronik piyano kullanımında tuş hassasiyetinin konsol piyanoya benzememesinin, piyano çalışırken teknik sorunlar

çıkardığı, pedal kullanımının yeterli olmadığı, elektronik piyanoların uzun süreli korunamadığı, servis hizmetlerinden istenilen ücretin fazla olması sebebiyle faydalanılmadığı, elektriklerin kesildiğinde kullanılmadığı ve piyano çalışırken nüansların istenilen düzeyde gerçekleştirilemediği saptanmıştır.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinde, öğretmenlerin, piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapımı konusunda % 64,7 oranında faydalı olmadıkları saptanmıştır.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinde, % 55,8 oranında konser salonunun bulunduğu, buna rağmen sadece % 2,9 oranında Güzel Sanatlar Lisesinin konser öncesi piyanoların akort, bakım ve onarımını yaptırabildikleri belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinde yetenek sınavlarında kullanılan piyanoların % 79,3 oranında konsol ve kuyruklu piyanodan oluştuğu, % 32,3 oranında yetenek sınavından önce piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yapılmadığı, % 5,8 oranında da bazen yapılabildiği saptanmıştır.

Araştırmaya katılan Güzel Sanatlar Liselerinde müziksel işitme, okuma ve yazma derslerinde % 67,6 oranında konsol piyano kullanıldığı tespit edilmiştir. Müziksel işitme okuma ve yazma derslerinde kullanılan piyanonun % 29,4 oranında akort, bakım ve onarımının düzenli yapılamadığı saptanmıştır.

Görüşme yapılan üç akordör sonucunda; “Akordör olmak için nasıl bir eğitim sürecinden geçtiniz?” sorusunu yanıtlayan üç akordörden ORPAK, İzmir Devlet Konservatuvarı piyano akort, yapım ve onarım bölümü mezunu olduğunu, diğer iki akordör CAF ve AKBULUT, uzman akordör yanında çalışmalar yaparak akordörlük eğitimlerine başladıklarını belirtmişlerdir. Görüşme yapılan üç akordör de yurtdışında piyano firmalarının düzenlediği akort, bakım ve onarım seminerlerine katılmışlardır. Görüşme yapılan üç akordörden CAF, Avusturya’da Bösendorfer marka piyanonun teknik donanımları seminerine ve Steinway&Sons piyano firmasının İsviçreli akort uzmanı Beni ZIGRIST yönetiminde piyano akort, bakım ve onarım seminerlerine katıldığını, AKBULUT, Almanya’da Stainweg firması ile akort, bakım ve onarım seminerlerine katıldığını ve ORPAK, Viyana’da Bösendorfer piyano firmasında master programına katıldığını söylemiştir.

Görüşme yapılan üç akordör, “Türkiye’de piyano akordörlüğü eğitimi hakkında düşünceleriniz nedir?” sorusuna, konservatuvarlarda piyano akort, bakım ve onarım bölümlerinin daha işlevsel hale getirilmesi gerektiğini, bu alanda eğitimin yeterli

olmadığını ve mezun öğrencilerin iş imkânı bulamadıkları söylemişlerdir. Görüşme yapılan akordörlerden ORPAK, konservatuvarların her yıl öğrenci alımını gerçekleştirememesinin yeterli sayıda akordör yetişmesini engellediğini; AKBULUT, konservatuvarlara daha fazla öğrenci alımı sağlanarak, akordörlük eğitiminin kurumsal bir çerçevede gerçekleştirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

“Bir müzik okulunda hangi özellikte piyanolar olmalıdır ve ne kadar sıklıkla akort edilmelidir?” sorusuna üç akordör, piyano akort, bakım ve onarımının uzun süre dayanabileceği malzemelerle yapılmış piyanoların seçilmesinin gerektiğini söylemişlerdir. Görüşme yapılan akordörlerden CAF ve ORPAK, müzik okullarında fiyatlarının ucuz olması sebebiyle Çin üretimi piyanoların kullanıldığını, Çin üretimi piyanoların malzemelerinin yeterli kalitede olmadığını ve fiyatlarının ucuz olmasına karşın daha fazla akort, bakım ve onarım gerektiğini söylemiştir. CAF ve ORPAK elektronik piyano kullanımının pratik gözükmesine karşın, bozulduğunda içindeki malzemelerin temin edilememesinden, dayanma süresinin kısa olduğunu belirtmiştir. Görüşme yapılan üç akordör de piyanolara en az altı ayda bir akort, bakım ve onarım yaptırılmasını, müzik okullarında sık kullanım sebebiyle akort, bakım ve onarımlarının sürekli kontrol edilip yapılması gerektiğini söylemişlerdir.

“Bir piyanonun akort, bakım ve onarımını yapmak için ne kadar süre ayırıyorsunuz?” sorusuna üç akordör piyanonun akordunun iki ile üç saat arası sürebileceğini belirtmişlerdir. Görüşme yapılan akordörlerden AKBULUT, piyanolarda çivi değişimi, çekiç rötüşü, pim değişimi, çuha değişimi gibi bakımlar gerekiyorsa bakım sürelerinin üç günden üç haftaya kadar uzayabileceğini, dış boyası için bir işlem yapılacaksa en az bir aylık bir süreye ihtiyaç olduğunu söylemiştir. CAF ve ORPAK, günde en fazla üç piyano akordunu, AKBULUT günde en fazla dört piyano akordunun yapılabileceğini belirtmiştir.

“GSL’deki piyanoların akort, bakım ve onarımı ile ilgili deneyiminiz nedir?” sorusuna üç akordör de GSL ile çalışma deneyimlerinin bulunduğunu söylemişlerdir. Görüşme yapılan akordörler genellikle buldukları ilde ve çevre illerdeki GSL ile çalışmalarda bulunmuşlardır. Görüşme yapılan üç akordör de GSL’den gereken ödeneği zamanında alamadıklarını ya da eksik aldıklarını söylemişlerdir.

Görüşme yapılan üç akordör “Okul yönetimlerinin piyanoların akort, bakım ve onarım işlemleri ile ilgili tutumları hakkında görüşleriniz nedir?” sorusuna, GSL’nin ödenek sıkıntısı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Görüşme yapılan akordörlerden ORPAK

ve AKBULUT, GSL öğretmenlerinin, okul yöneticilerini, piyanoların akort, bakım ve onarım ihtiyacının olduğuna ikna etmeye çalıştıklarını ve akordörlerin, öğretmenlerin yöneticileri ikna etmeleriyle GSL'lere çağırıldıklarını belirtmişlerdir. Yöneticilerin, piyanoların akort, bakım ve onarım ihtiyacının öneminin farkında olmaması, okul ekonomisini zorlayacağı için piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yaptırılmasına ılımlı yaklaşmamasına neden olduğunu söylemiştir. Görüşme yapılan akordörlerden CAF, birçok GSL'de akort, bakım ve onarımı hiç yapılmayan piyanoların olduğunu söylemiştir. ORPAK, GSL'nin piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yaptırılabilmesi için MEB'den ödenek talep etmeleri gerektiğini belirtmiştir.

“GSL'de piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarının çözümü için nasıl bir öneri getirilebilir?” sorusuna görüşme yapılan üç akordör de GSL'ye kadrolu akordör alınarak, bir atölye kurulması gerektiğini ve böylelikle sorunların yerinde ve zamanında çözüme ulaşabileceğini söylemişlerdir. Görüşme yapılan akordörlerden CAF, GSL'nin piyanolarının akort, bakım ve onarımlarının yapılması için devletin görevlendirdiği birkaç akordörün bölge bölge dolaşarak sıra ile GSL'deki piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yapabileceğini belirtmiştir. AKBULUT, GSL'ye akordör kadrosunun açılmasıyla konservatuvarlardan mezun öğrencilerin iş imkânı bulabileceğini ve piyanoların en temel gereksinimi olan akort, bakım ve onarım ihtiyacında zamanında karşılanabileceğini belirtmiştir. ORPAK, GSL'de akordör kadrosunun bulunmasının, sadece akort ihtiyacı dışında, piyanolarda tuşların takılması, pedalın çalışmaması; piyanoların içinin temizlenmesi gibi bakım sorunları ile de zamanında ilgilenmesinin, piyanoların kullanım ömrünü uzatacağını ve eğitim kalitesini olumlu etkileyeceğini söylemiştir.

GSL'de görev yapmakta olan on piyano öğretmeni ile GSL'deki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunları ile ilgili görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda; “Piyano akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?” sorusunu yanıtlayan altı piyano öğretmeni, okul yönetimlerinin maddi yetersizlik sebebiyle piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yaptırılmasında isteksiz bir tutum gösterdiklerini söylemiştir. İki piyano öğretmeni piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptırabilecek ekonomik kaynağı, okulda kermes düzenleyerek ve konser biletleri satarak sağlamaya çalıştıklarını belirtmiştir. Dört piyano öğretmeni, okul idaresinin piyanoların akort, bakım ve onarımlarının yaptırılması konusunda ilgili olduklarını, fakat ekonomik yetersizlik nedeni ile

piyanoların akort, bakım ve onarımlarını gereken zamanda yaptıramadıklarını söylemişlerdir. Bir piyano öğretmeni, buldukları şehirde akordörün olmaması sebebi ile, akordörün şehir dışından gelebildiğini, yol ve kalma masraflarının da eklendiğinde, ekonomik olarak okulun daha da zorlandığını ifade etmiştir.

“Piyano akort, bakım ve onarımının yapılmaması dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?” sorusunu yanıtlayan sekiz piyano öğretmeni, akort, bakım ve onarım sorunlarının piyano dersindeki motivasyonlarını olumsuz etkilediğini söylemiştir. Dört piyano öğretmeni, piyanodaki onarım ve bakım sorunlarının öğrencilere kazandırılması gereken hedef kazanımları kazandıramadığını, teli eksik olan piyano ile çalışıldığında eserin eksik duyulmasına ve bütünlüğün oluşamamasına, pedalı çalışmayan piyano ile çalışıldığında pedalın anlatılamamasına, piyanodaki susturucuların çalışmaması, müziksel işitme okuma ve yazma derslerinde ve piyano dersinde çalınan notaların uzamasına neden olmakta; böylelikle, sus işaretlerinin yapıp yapılmadığının anlaşılmasına; akordu olmayan piyano ile çalışıldığında eserlerden müzikalite elde edilememesine ve piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarının zamanında çözüme ulaştırılamamasının bütün yıl aynı sorunlar yaşamalarına neden olduğunu ifade etmişlerdir.

“Akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?” sorusunu yanıtlayan üç piyano öğretmeni öğrencilerin, piyano çalışırken konsantre olamadıklarını, dört piyano öğretmeni, öğrencilerin, piyano çalışırken motivasyon sorunları yaşadıklarını söylemiştir. Beş piyano öğretmeni, öğrencilerin müziksel işitme okuma ve yazma derslerinde de olumsuz etkilendiklerini, öğrencilerin aralık ve akor duyularında sorunlar yaşadıklarını belirtmiştir. Bir piyano öğretmeni, akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan eşliğin, diğer çalgı ile uyumsuz olmasına neden olduğunu belirtmiştir.

“Piyano akort ettirmeniz için bir akordöre erişim kolaylığınız ne ölçüdedir?” sorusunu yanıtlayan altı piyano öğretmeni, buldukları şehirde akordör olmaması sebebi ile akordörleri şehir dışından çağırmaktadırlar. Altı piyano öğretmeni akordöre ulaşım imkânı olmasına karşın, ekonomik yetersizlik nedeni ile gereken sürede piyanoların akort, bakım ve onarımlarını yaptıramadıklarını belirtmişlerdir. Yedi piyano öğretmeni piyanoların akort, bakım ve onarımlarını iki yıldan daha fazla süre içerisinde yaptırabildiklerini söylemiştir. Bir piyano öğretmeni, akordörlerin şehir dışından gelmesi sebebi ile bütün piyanoların akort, bakım ve onarımlarını bir günde yapmasının

piyanoların istenilen kalitede akort, bakım ve onarımlarının yapılmamasına sebep olduğunu söylemiştir. Bir piyano öğretmeni şehir dışından gelen akordörlerin, kalacak yer masrafı, yol masrafı da eklendiğinde piyanoların akort, bakım ve onarım masraflarının daha da arttığını belirtmiştir.

4.1. Öneriler

Araştırma sonuçlarına göre GSL'nin piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarına yönelik olarak kapsamlı ve önemli sorunlar ile karşı karşıya oldukları anlaşılmaktadır. Müzik eğitiminin temel ilkelerinden biri olan “akortlu çalgı ile çalma-çalışma” ilkesinin özellikle mesleki müzik eğitimine dayalı işlevi yerine getirmekte olan GSL'de çok daha önem kazandığı göz önüne alındığında; bu durumun çok daha güncellik ve önem kazandığı görülmektedir. Öneriler bu kapsamda düşünülmüş ve olabilirlik sırasına göre aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

1. Ülkemizde mevcut GSL'nin bölgesel dağılımı ve demirbaşları göz önüne alınarak belli sayıda GSL ve piyanoyu gözetecek biçimde, bir okula akordör öğretmen kadrosu verilerek eleman alınmalı, belli sayıda GSL ve piyano bu öğretmenin sorumluluğunda değerlendirilmelidir. Bu öğretmen ihtiyaca göre, talep geldikçe, bölgesindeki okulları dolaşarak yolluğu ve gündeliği ödenmek suretiyle ilgili okulların piyanolarının akort, bakım ve onarımları sağlanmalıdır. GSL'deki dal öğretmenine (keman öğretmeni, piyano öğretmeni) benzer biçimde akordör öğretmen kadrosunun olması sorunun çözümü için uygundur.

2. Akordör öğretmen kadrosu sağlanmaması durumunda; MEB, GSL'lere periyodik olarak mevcut piyanoların durumuna uygun bir bütçe ile akort, bakım ve onarımlarını sağlayacak şekilde çözüm üretmelidir.

KAYNAKÇA

- ASKEROVA, Ayten (2002). *Konservatuar Müzik Eğitiminin Bilimsel ve Eğitsel Temelleri*, Afyon.
- BİBER ÖZ, Nesrin (2001). *İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi*, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt14(1), 102.
- BISHOP, John ve BARKER, Graham (2009). *Piano Manual*, Haynes Publishing England.
- BORAN, İlke (2010). *Kültürel Tarih Işığında Çoksesli Batı Müziği* (2. Basım) Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- BOZKAYA, İsmail (2006). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Mezunlarının Müzik Öğretmenliği Programı Kontenjanları İçindeki Yeri*, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi Pamukkale Üniversitesi Eğitim Dergisi, Denizli.
- BRAUCHLI, Bernard (1998). *The Clavichord*, Cambridge University Press, London.
- CROMBIE, David (1995). *Piano: A Photographic History of the World' s Most Celebrated Instrument*, Miller Freeman Books, San Francisco.
- ÇEPNİ, Salih (2010). *Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş*, (5. Basım), Trabzon.
- FENMEN, Mithat (1947). *Piyanistin Kitabı*, Ankara.
- FERİDUNOĞLU, Lale (2004). *Müziğe Giden Yol* İnkılap Kitapevi, İstanbul.
- FISCHER, J.Cree (1907). *Piano Tuning, A Simple and Accurate Method for Amateurs*, Dover Publications, New York.
- GORDON, Stewart (1996). *A History of Keybord Literature: Music for the Piano and its Forerunners*, Cengage Learning, United States of America.
- GÜLTEK, Buğra (2007). *Bir Çalgının Biyografisi*, Epilog Yayıncılık, Ankara.
- İLYASOĞLU, Evin (1999). *Zaman İçinde Müzik*, 5. Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- KAPLAN, Ayten (2010). *Sanat Eğitiminde Müziğe Felsefe Penceresinden Bakmak* GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 30 (1), 71-84.
- KARASAR, Niyazi (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, (19. Basım), Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- KAYGISIZ, Mehmet (1999). *Müzik Tarihi Başlangıcından Günümüze Müziğin Evrimi*, Kaynak Yayınları, İstanbul.
- KÖSEMİHAL, Mahmut Ragıp (1939). *Türkiye-Avrupa Musiki Münasebetleri*, Nümune Matbaası, İstanbul.
- KUTLAY BAYDAR, Evren (2009). *Osmanlı Saraylarında Konser Veren Avrupalı Müzisyenler ve Osmanlı'da Batı Müziğinin Gelişimine Katkıları*, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi (sayı 22).

KUTLAY BAYDAR, Evren (2010). *Osmanlı'nın Avrupalı Müzisyenleri*, Kapı Yayınları, İstanbul.

MİMAROĞLU, İlhan (2011). *Müzik Tarihi*, Varlık Yayınları, 9.Basım, İstanbul.

ÖZASKER, Ancan (1997). *Muzika-i Humayun'dan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasına*, Boyut Yayın Grubu, İstanbul.

REBLITZ, Arthur A. (1993). *Piano Servicing Tuning, and Rebuilding*, Vestal Press, United States of America.

SAY, Ahmet (1992). *Müzik Ansiklopedisi*, c.I, Başkent Yayınevi, Ankara.

SAY, Ahmet (1992). *Müzik Ansiklopedisi* c.III, Başkent Yayınevi, Ankara.

SAY, Ahmet (2005). *Müzik Sözlüğü*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 2. Basım, Ankara.

SAY, Ahmet (2008). *Müzik Nedir, Nasıl Bir Sanattır*, Evrensel Basım Yayın, İstanbul.

SAY, Ahmet (2010). *Müzik Tarihi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 7. Basım, Ankara.

TETİK IŞIK, Seher, USLU Recep (2012). *Türk Müziğinde Ağaç ve Çalgı Yapım Bibliyografyası*, Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi (Acta Turcica) Sayı 2-2, 25.

YENER, Faruk (1990). *Şu Eşsiz Müzik Sanatı*, Cem Yayınevi, İstanbul.

UÇAN, Ali (2005). *Müzik Eğitimi*, Evrensel Müzikevi, (3. Basım), Ankara.

UÇAN, Ali (2012). *Eduard Zuckmayer ve Cumhuriyet Müzik Eğitimi*, Müzik Eğitimi Yayınları, Ankara.

İnternet Ortamından Elde Edilen Bilgiler Kaynakçası:

<http://e-dergi.atauni.edu.tr/ataunigsed/article/download/1025002203/1025002202>.

EK-1

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDEKİ PİYANOLARIN

AKORT, BAKIM ve ONARIM SORUNLARININ

ANKET SORULARI

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDEKİ PİYANOLARIN AKORT, BAKIM ve ONARIM SORUNLARININ ANKET SORULARI

GİRİŞ

Değerli hocam,

Ben Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalında yüksek lisans öğrencisi ve aynı zamanda Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesinde piyano öğretmeniyim. Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunları ile ilgili, size, anket çalışması yapmak istiyorum. Araştırmanın amacı, Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarını tespit etmek ve gereken çözümler için öneri getirmektir. Bu kapsamda, anketteki sorularını yanıtlarken düşünceleriniz, araştırmama önemli katkı sağlayacaktır. Araştırmaya ayıracağınız zaman için şimdiden teşekkür ederim.

Hazime PAKEL

ANKET SORULARI

1. Okulunuzda bulunan mevcut piyano sayısı kaçtır?

Kuyruklu piyano :

Konsol(duvar) piyano :

Elektronik piyano :

Toplam :

2. Okulunuzda piyanoların akort, bakım ve onarım işlemleri kim tarafından yürütülmektedir?

() Müdür () Müdür Yardımcısı () Müzik Bölüm Şefi () Okul Aile Birliği () Diğer

3. Piyanoların akort, bakım ve onarımını hangi sıklıkla yapıyorsunuz?

- Üç ayda bir
- Altı ayda bir
- Yılda bir
- İki yılda bir
- Gereklikçe
- Hiç

4. Piyanoların akort, bakım ve onarımını yapacak kişileri nasıl belirliyorsunuz?

Önem sırasına göre birden çok seçeneği (1,2,3...) işaretleyebilirsiniz.

- Öğretmenlere soruyorum
- Öğretmenler öneri getiriyor
- Müzik okullarından bilgi alıyorum
- Bildiğim akortçu var, onu davet ediyorum
- Bu konu problemlidir, çözüm üretmekte zorlanıyorum

5. Akort, bakım ve onarım elemanı bulmakta zorlanıyor musunuz?

- Evet
- Genellikle
- Bazen
- Hayır
- Hiç

6. Sorun yaşıyorsanız bunlar nelerdir?

- Parasal kaynaklar
- Ulaşım sorunu
- Bu alanda yeterli akortçu bulunmaması
- Diğer

7. Bulunan akort, bakım ve onarım elemanlarının özellikleri nelerdir?

- Üniversite mezunu uzman akortçu
- Sertifikalı
- Bunu meslek edinen
- Diğer.....

8. Piyanoların akort, bakım ve onarımını yaptırabilecek kaynağı nasıl sağlıyorsunuz?

- Okul aile birliği karşılıyor
 Resmi bütçeden karşılıyor
 Gönüllü veliler karşılıyor
 Parasal kaynak oluşturmada çok zorlanıyorum
 Diğer

9. Elektronik piyanolar ile ilgili sorun yaşıyor musunuz? Yaşıyorsanız nelerdir?

(Elektronik piyanonunuz yoksa bu soruyu boş bırakınız).

.....
.....
.....
.....

10. Okulunuzda öğretmenlerinizin piyanoların akort, bakım ve onarım sorunları ile ilgili becerileri nedir?

- Kadrolu akort, bakım ve onarım öğretmeni var
 Bu alana ilgi duyan öğretmenler var onlardan yararlanıyorum
 Öğretmenler bu konuda yararlı olamıyor
 Diğer.....

11. Okulunuzda konser salonu var mıdır?

- Evet Hayır

12. Cevabınız evet ise konser salonundaki piyanonun akordu ve bakımı konser öncesi yapılmakta mıdır?

- Evet Bazen Hayır Her zaman Hiçbir Zaman

13. Yetenek sınavında hangi piyanoyu kullanıyorsunuz?

- Kuyruklu piyano
 Konsol (duvar) piyano
 Elektronik piyano

14. Yetenek sınavından önce sınavda kullanılacak piyanonun akordu yapılıyor mu? (Elektronik piyanoyu kullanıyorsanız bu soruyu boş bırakınız.)

- Evet Bazen Hayır Her zaman

15. Yapılamıyorsa yetenek sınavına olumsuz etkisi olduğunu düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız belirtiniz. (Elektronik piyanoyu kullanıyorsanız bu soruyu boş bırakınız).

.....
.....
.....

16. Müziksel İşitme dersinde kullanılan piyanonun türü nedir?

- Kuyruklu Piyano Konsol Piyano Elektronik Piyano

17. Müziksel İşitme dersinde kullanılan piyanonun akort, bakım ve onarımı düzenli yapılıyor mu? (Elektronik Piyano kullanıyorsanız bu soruyu boş bırakınız.)

- Evet Bazen Hayır Hiçbir zaman

18. Müziksel İşitme dersinde kullanılan piyanonun akort, bakım ve onarımı düzenli yapılmıyorsa bunun öğrencilerin başarısına etkisi konusunda görüşünüz nedir?

.....
.....
.....

EK-2

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDEKİ PİYANOLARIN

AKORT, BAKIM ve ONARIM SORUNLARI

AKORDÖR GÖRÜŞME FORMU

**GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDEKİ PİYANOLARIN
AKORT, BAKIM ve ONARIM SORUNLARI
AKORDÖR GÖRÜŞME FORMU**

Akordör _____ Tarih ve saat (başlangıç-bitiş) _____ Görüşmeci _____

GİRİŞ

Değerli hocam,

Ben Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalında yüksek lisans öğrencisi ve aynı zamanda Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesinde piyano öğretmeniyim. Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunları ile ilgili, sizinle görüşme yapmak istiyorum. Araştırmanın amacı, Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarını tespit etmek ve gereken çözümler için öneri getirmektir. Bu araştırmada ortaya çıkacak sonuçların Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarına çözüm getireceğini ümit ediyorum. Bu kapsamda yüksek lisans tezimde kullanılmak üzere, sizin, konu ile ilgili düşüncelerinizi öğrenmek araştırmama önemli katkı sağlayacaktır. Araştırmaya zaman ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Hazime PAKEL

AKORDÖRLER GÖRÜŞME SORULARI

1. Akordör olmak için nasıl bir eğitim sürecinden geçtiniz?
2. Türkiye’de piyano akordörlüğü eğitimi hakkında düşünceleriniz nedir?
3. Bir müzik okulunda hangi özellikteki piyanolar olmalıdır?
4. Bir piyanonun akort, bakım ve onarımını yapmak için ne kadar süre ayırıyorsunuz?
5. GSL’deki piyanoların akort, bakım ve onarımı ile ilgili deneyiminiz nedir?
6. Okul yönetimlerinin piyanoların akort, bakım ve onarım işlemleri ile ilgili tutumları hakkında görüşleriniz nedir?
7. Piyanoların akort sorununun çözülebilmesi için nasıl bir öneri getirilebilir?

EK-3

**GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDEKİ PİYANOLARIN
AKORT, BAKIM ve ONARIM SORUNLARI
PIYANO ÖĞRETMENLERİ İLE YAPILAN
GÖRÜŞME FORMU**

**GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDEKİ PİYANOLARIN
AKORT, BAKIM ve ONARIM SORUNLARI
PİYANO ÖĞRETMENLERİ İLE YAPILAN
GÖRÜŞME FORMU**

Piyano Öğretmeni _____ Tarih ve saat (başlangıç-bitiş) _____ Görüşmeci _____

GİRİŞ

Değerli hocam,

Ben Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalında yüksek lisans öğrencisi ve aynı zamanda Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesinde piyano öğretmeniyim. Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunları ile ilgili, sizinle görüşme yapmak istiyorum. Araştırmanın amacı, Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarını tespit etmek ve gereken çözümler için öneri getirmektir. Bu araştırmada ortaya çıkacak sonuçların Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların akort, bakım ve onarım sorunlarına çözüm getireceğini ümit ediyorum. Bu kapsamda yüksek lisans tezimde kullanılmak üzere, sizin, konu ile ilgili düşüncelerinizi öğrenmek araştırmama önemli katkı sağlayacaktır. Araştırmaya zaman ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Hazime PAKEL

GSL PİYANO ÖĞRETMENLERİ İLE YAPILAN GÖRÜŞME SORULARI

1. Piyanoların akort, bakım ve onarımının yapılması konusunda okul yönetiminin nasıl bir tutumu vardır?
2. Piyanoların akort, bakım ve onarımının olmaması, dersteki performansınızı nasıl etkilemektedir?
3. Akort, bakım ve onarımı olmayan piyano ile yapılan derste, öğrencinin ders performansı nasıl etkilenmektedir?
4. Piyanoları akort ettirmek istediğinizde bir akordöre ulaşım kolaylığınız ne ölçüdedir?

EK-4

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDEKİ PİYANOLARIN

AKORT BAKIM ve ONARIM SORUNLARI

ANKET İZİN YAZISI

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : B.30.2.ULU.0.43.72.00-302.08.01/
Konu : Hazime PAKEL'in
Anket Uygulaması

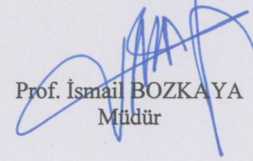
.../.../2012

DAĞITIMDA GÖSTERİLDİĞİ GİBİ YAZILMIŞTIR

İlgi: 31.10.2011 tarih ve 89 sayılı yazınız.

Anabilim Dalınız 800940004 nolu Yüksek Lisans öğrencisi Hazime PAKEL'in "Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinin Piyano Akort, Bakım ve Onarım Sorunlarının Değerlendirilmesi" konulu Tez çalışmasına veri toplamak amacıyla hazırladığı anket çalışmasını ilgi yazınızda belirtilen Türkiye genelinde Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müdürlerine uygulama talebi T.C Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve danışman Öğretim Üyesine bilgi verilmesi konusunda gereğini rica ederim.

Prof. İsmail BOZKAYA
Müdür

EK:
Yazı Örneği (2 sayfa)

DAĞITIM:
1- Güzel Sanatlar A.B.D. Başk.'na
2- Öğrenciye

04/01/2012 Memur :S.BEYTEKİN
04/01/2012 Enstitü Sek. :D. DURSUN

Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü Görükle Kampusu 16059 Nilüfer / BURSA
Telefon : 0224 2940978 Faks: 0224 2940975
e-posta : egtbil@uludag.edu.tr Elektronik Ağ : <http://egtbil.uludag.edu.tr>

ÖZGEÇMİŞ

Doğum Yeri ve Yılı: Bulgaristan/Kırcaali 10.07.1984

Öğrenim Gördüğü Kurumlar	Başlama Yılı	Bitirme Yılı	Kurum Adı
Lise:	1998	2002	Bursa Atatürk Lisesi
Lisans:	2003	2007	Uludağ Üniversitesi
Yüksek Lisans:	2009	2014	Uludağ Üniversitesi

Bildiği Yabancı Diller

ve Düzeyi: İngilizce-Orta

Çalıştığı Kurumlar:	Başlama ve Ayrılma	Kurum Adı
	2007-2010	Bursa Üstün Üründül İlköğretim Okulu
	2010- Halen	Bursa Zeki Müren GSL

Yurt Dışı Görevleri:

Kullandığı Burslar:

Aldığı Ödüller:

Üye Olduğu Bilimsel ve Mesleki Topluluk:

Editör veya Yayın Kurulu

Üyeliği:

Yurt İçi ve Yurt Dışında Katıldığı Projeler: